

22 Mayıs 1987
22. Mai 1987
Nummer: 109

15 GÜNLÜK GAZETE
Redakt.: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed d

Türkiye Postası

FALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.- FF
BELÇİKA: 50.- BF
HOLLANDA: 3.- G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.- KRN
İSVEÇ: 8.- KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt 1 H 13 19 D

Eski NATO generali Gert
Bastian'la silahsızlanma üzerine
görüşük

“Sıfır çözüm ciddiye alınmalıdır”

1983 yılında aslında NATO tarafından yapılmış olan Batı Avrupa'daki ABD ve SSCB orta menzilli atom roketlerinin kaldırılmasına yönelik "sıfır çözüm" önerisi, askeri gücünü Batı blokunun hizmetine sunmuş olan Fransa ve İngiltere'nin füzelerini dikkate almadığı için Sovyetler tarafından be-

nimsenmemiştir. Aynı öneri şimdi Gorbacov tarafından gündeme getirilince Batılı politikacılar şaşkınlığa düştüler. Bu "sıfır çözüm" konusunda eski NATO generali Gert Bastian'la konuştuk.

● Yazısı sayfa 9'da

22 Mayıs'ta açılacak anıtta dizeler
Almanca ve Türkçe yeralıyor

Bremen Barış Anıtı'nda Nazım Hikmet'in dizeleri

22 Mayıs günü saat 17.00'de F.Almanya'nın Bremen kentinde Vahr Berliner Freiheit semtinin en işlek yerine bir barış anıtı dikilecek. Bu anıtta Nazım Hikmet'in "Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine" dizeleri Almanca ve Türkçe iki dilde yeralıyor.

Barış anıtının dikilme ça-

lışmaları HL Geist-Gem'deki "Barış ve Silahsızlanma Çalışma Grubu" tarafından iki yıl önce başlatıldı. Kamu kaynaklarından yararlanılarak Oslebhausen'deki hapisanede yapılan heykelin taşı Bremen Barış Üniversitesi'nden alındı.

Anıtın Türkçe yazılması-na başta CDU olmak üzere gerici partiler itiraz ettiler.

Buna karşın Nazım'ın dizelerinin anıtta iki dilde yer alması Bremen'deki demokrasi ve barış güçlerinin bir zaferidir.

● Yazısı sayfa 4'de

Birlik sağlansın

FİDEF 13. Temsilciler Kurulu yeni programı tartıştı ve önemli kararlar aldı.

FİDEF'in 13. Temsilciler Kurulu 9-10 Mayıs tarihlerinde Düsseldorf'ta yapıldı. Bir DİBAF heyetinin de hazır bulunduğu Temsilciler Kurulunda yeni FİDEF Programı tartışıldı ve birlik için çalışmalar yapılması için Genel Yönetim Kuruluna

Kendi evinde kiracı

● Zaandam'da zorla satın aldıkları evlerinin borcunu ödeyemeyip icra yoluyla evleri satılan konutzedeler bir toplantı yaptılar

Hollanda'ya ilk geldiklerinde işçiler ailelerini getire-

Olgunlaşan bir mesele

YILLARDIR yurt dışında çalıştığı ve artık yabancı memleketlerde yaşamaktan bıktığı halde bir türlü Türkiye'ye dönemeyen ailelere bunun sebebinin sorunu. Büyük bir bölümünün "çocukların okullarını bitirmelerini bekliyoruz" dediklerini göreceksiniz. Gerçekten de çocukların eğitimi yurt dışındaki bizerin kafalarını meşgul eden en önemli meselelerden biridir.

EĞİTİM sistemleri ülkeden ülkeye değişiyor, çocukların eğitim sorunları da öyle. En büyük emekçi kitlesinin bulunduğu Federal Almanya öncelik sıralamasında ister istemez başta geliyor.

FEDERAL Almanya'daki eğitim sorunları hakkında yazılıp söylenilerin haddi hesabı yok. Buna karşılık pratik çalışmalar, sorunların çözümü için örgütlü girişimler çok daha az. Yapılanlar kümsemek söz konusu değil, ancak pratik işlerin ve çalışmaların epey gerisinden geçtiğini söylemek haksızlık olmaz. Artık olgunlaşan ve **pratik çözüm** bekleyen bir sorun bütün okul sisteminde Türkçenin ikinci yabancı dil olarak kabul edilmesi meselesidir.

DAHA önce de yazdığımız gibi Federal Almanya okul sisteminde Fransızca, İtalyanca, Rusça, İspanyolca, Polonyaca, Latince, Eski Yunanca, İbranice ikinci yabancı dil olarak kabul edilmiştir. Bütün bu dillerde eğitim görme ve bu dillerden sınava girerek lise diploması alma imkanı vardır. Fakat bu ülkede yaşayan yüzbinlerce çocuğun ana dili olan Türkçe için bu imkan yoktur. Bütün Federal Almanya'da **bir avuç** lisede ikinci yabancı dil olarak Türkçe öğretilmek mümkünse de, bu bir kaç okulda da ikinci yabancı dil olarak Türkçeden sınava girip diploma alma hakkı tanınmamaktadır.

TÜRKÇENİN bir sınav dili olarak tanınmaması ana dillerini ikinci yabancı dil olarak seçen çocuklarımızı karşı büyük bir haksızlığa yol açıyor. Bu çocuklar yıllarca Türkçe öğrendikten sonra okulun son üç yılında ana dilde gösterdikleri başarının okul bitirme notlarına hiç bir etki yapmadığını görüyorlar. Böylece Türkçenin okul sistemi tarafından ciddiye alınmadığı "belgelemiş" oluyor. Bu durum kuşkusuz çocukların Türkçe öğrenme heveslerini kırıyor.

BASTAN pratik iş dedik. Bu alanda **pratik iş** olarak ne yapılabilir? Yapılacak iki şey var. **Birincisi** şu: Her şehirde en az bir lisenin (Gesamtschule veya Gymnasium)

Arkası 2. sayfada

Türkiye Postası

satılan konutlarda bir toplantı yapılar

Hollanda'ya ilk geldiklerinde işçiler ailelerini getirebilmek için polisün uygun bir ev gösterme koşulu, ev buralarının da aile Hollanda'ya gelmeden ev vermemesi üzerine ev satın almak zorunda kaldılar. Son dönemde işsizlik oranının artmasıyla baş gösteren geçim sıkıntısı sonucu borçlarını da ödeyemez hale geldiler. Şimdi evleri icra yoluyla satılıyor. Ev borcu yetmezmiş gibi bir de kira ödemek zorunda kalan konutdeler sorunlarına çözüm bulmak için ortak hareket ediyorlar.

● Yazısı Sayfa 8'de

Ortada işten atılan Emine Yılmaz'ın sağında dövlük işçi Mustafa Uzun olayı protesto eden arkadaşları ile birlikte

İşçiler dövülen ve kovulan arkadaşlarının yanında

Federal Almanya'nın Ludwigshafen kentinde Rial Alüminyum Cant Fabrikası sahibi Gunter Schmid işçi

Mustafa Uzun'u döverek hastanelik etti. Olaya müdahale etmek isteyen işçi temsilcisi Emine Yılmaz'ı da işten attı.

linması için sonuna kadar mücadele edebileceklerini açıkladı.

Olayın hemen ardından bir toplantı yapan işçiler arkadaşlarının yanında olduklarını, işten atılanların derhal işe alınması; baskı ve tehditlerin sona erdirilmesi için mücadelede kararlı olduklarını açıkladılar.

● Yazısı sayfa 5'de

Berlin'in 750. kuruluş yılında

Kreuzberg

Patlamaya hazır

barut fıçısı

● Yazısı Sayfa 7'de

Yeni RİDEF Programı tartışıldı ve birlik için çalışmalar yapılması için Genel Yönetim Kuruluna yetki verildi. Delegeler göçmen işçilere Avrupa da insan haklarının tanınması, 1988 Türkiye genel seçimlerinde işçilerinin bulundukları ülkelerde oy kullanması ve 13 Haziran Bonn barış yürüyüşüne aktif katılım konularında oybirliğiyle kararlar alındı.

RİDEF 13. Temsilciler Kurulu ile ilgili haberimizi 4. sayfamızda okuyabilirsiniz.

BU SAYIDA

● 8 dilde yayın yapıyoruz Neden Kürtçeye karşı çıkılıyor

sayfa 5'de

● Lyon kasabı Barbie hesap vermekten kaçıyor

sayfa 9'da

● Vergi haksızlığına karşı dilekçe vererek itiraz edelim

Sayfa 8'de

Olgunlaşan bir mesele

Türkiye'nin ikinci yabancı dil olarak ders programına alması sağlanmalıdır. Her lisede (Gesamtschule veya Gymnasium) ikinci yabancı dil olarak Türkçe ders verilmesini istemeyiz. Bu imkan yukarıda saydığımız diğer diller için de yok. Fakat her şehirde en az bir lisenin Türkçeyi ikinci yabancı dil olarak ders programına almasını isteyebiliriz. O zaman Türkçeyi ikinci yabancı dil olarak seçmek isteyen öğrenciler bu okulda toplanırlar ve istedikleri öğrenimi görebilirler.

BELLİ ki tek tek öğrenci velileri bütün şehir düzeyinde planlanması gereken bu türden bir uygulamayı başlatamazlar. Fakat işçi dernekleri ve veli girişimleri öğretmenler sendikası ile elele vererek işçi idarelerini böylesi önlemler almaya ikna edebilirler.

AKILDA tutulması gereken bir nokta da şu: Bu ülkede doğumların azalması sonucu öğrenci sayılarında hızlı bir düşüş başlamış bulunuyor. Bir çok okul öğrenci azlığı baha-ne edilerek kapatılma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Öğretmenler, okul yönetimleri ve veliler kendi kullandıkları kapatılmaması için uğraşıyorlar. Bu durumda olan bir okulun programına ikinci yabancı dil olarak Türkçenin alınması Türk çocuklarının bu okulda toplanmasına yol açacağından kapatılma tehlikesini de önleyecektir. Böylece Türkçenin ikinci yabancı dil olarak ders programına koyulması Alman öğretmenlerin, okul yönetimlerinin ve Alman velilerin de çıkarlarına uyacaktır. Bu noktanın dikkate alınması Türkiye'nin ikinci yabancı dil olarak programına almayı kabul eden okulları bulmayı kolaylaştırır.

YAPILACAK ikinci pratik iş, bütün Federal Almanya'da Türkçenin lise bitirme (Abitur) sınavlarında sınav dersi olarak kabul edilmesi için bir kampanya yürütmektir. Eyalet eğitim bakanlarının bu isteğe karşı öne sürülecekleri hiç bir ciddi itiraz yoktur. "Ders programı yok", "ders kitabı yok", "öğretmen yok" gibilerin itirazları muhakkak öne sürülecektir. Ancak bu isteğin ile olarak haklı bir istek olduğunu kimse inkar edemez. Bu gerçeğin kabulü bile başlı başına bir başarıdır. Bahane olarak öne sürülecek pratik zorluklar sistemli bir hazırlık çalışması ile aşılabılır. Unutmamak gerekir ki bu ülkedeki çocuklara işçi koşullarında eğitim sağlamak Federal hükümetin ve eyalet hükümetlerinin anayasal görevidir. İşçi derneklerinin, öğretmenlerin ve veli girişimlerinin elbirliğiyle yürütcekleri bir kampanya kamuoyunda işçi destek bulacak ve ergoç zafere ulaşacaktır. Bu işi omuzlayacak olanların Federal Almanya'daki işçilerin sorunlarına büyük bir katkıda bulunmuş olacağını şimdiden söyleyebiliriz.

Türkiye Postası

BİR MAHKEME KARARI

Ailenin F.Almanya dışında yaşaması oturma hakkı almayı engellemez

Waiblingen IG-Metal şubasının Türkiye'den bir işçi için Federal İdari Mahkeme açtığı ve 4 yıl süren davayı kazandı. Üzerine Haydar K. adındaki işçimiz oturma hakkına kavuştu.

1969 yılından beri FAC'de yaşayan işçi, 1983 yılında Baden-Württemberg eyaletinin Korb kentindeki Yabancılar Dairesi'ne oturma hakkı almak için başvurur. Korb Yabancılar Dairesi Haydar K.'nin bu istemini, eyalet işçileri bakanlığının yabancılar dairelerine gönderdiği "Aile fertleri FAC dışında olup, burada yalnız yaşayışlarına oturma hakkı veremeyin" gerekçe bir geneliyle geri çevirerek reddeder. Eyalet

İşçileri Bakanlığı, aile fertleri ile birlikte FAC'de yaşamayan yabancıları "Federal Almanya'nın sosyal ve ekonomik yaşamına uyum sağlamaması" saymakla ve o yabancıların her an ülkesine geri dönebileceği varsayımından hareket etmektedir. Haydar K.'nin ailesi Türkiye'de dir.

Haydar K. bunun üzerine üyesi bulunduğu IG-Metal Waiblingen şubasına başvurur ve hakkının hukuk yoluyla aranmasını ister. Açılan davayı IG-Metal birinci seferinde Stuttgart'da, ikinci seferinde de Mannheim mahkemelerinde kaybeder. Bunun üzerine her iki mah-

keme kararını, konuyla ilgili en yüksek mahkeme olan Berlin'deki Federal İdari Mahkemede temyiz eder.

Berlin İdari Mahkemesi, oturma hakkı alabilmeleri için gerekli olan diğer şartları yerine getiren yabancıları bu hakkın verilmesi gerektiğini, ailesinin FAC dışında yaşamasının ve ülkesine geri dönme olasılığının "FAC'nin sosyal ve ekonomik yaşamına uyum sağlayıp sağlamadığına ölçü olamayacağı" gerekçesiyle Haydar K.'ya oturma hakkı verilmesine karar verir ve IG-Metal böylece açtığı davayı kazanır.

Waiblinger şube sekreteri D.Knauss

"Mahkemenin verdiği bu karar özellikle Baden-Württemberg eyaletinde yaşayan yabancı emekçiler için yasa-ması önem taşımaktadır. Çünkü bu eyalette sözü edilen gerekçeye oturma hakkı verilmeyen yabancıların sayısı binlerle ölçülmektedir" demektedir.

Berlin'deki mahkemenin "Örnek karar" anlamına taşıyan bu kararından sonra IG-Metal, gerek Baden-Württemberg ve gerekse diğer eyaletlerde, kendisine bu nedenle oturma hakkı verilmeyen tüm yabancıların vakit geçirmeye yabancılar dairesine tekrar başvuru yapmaya çağırılmaktadır.

OKUYUCU POSTASI

Dünya yuvarlak değildir

"Türkiye Postası"nın 24 Nisan 1987 tarihli 107. sayısında çıkan, Sn. Ali Söylemezoğlu'nun "Teröristler ve militanlar" başlıklı yazısını okudum, kinci paragrafın sonuna geldiğimde, "herhalde Söylemezoğlu gelişmiş bir Nisan sakası yapmak istemiştir" diye düşünür, hemen yazım sonunda bu yolda bir dipnot arardım. Bulamayınca, yazıyı sonuna dek okudum. Bitirdiğimde ise, aklımdan ilk geçen şu oldu: "Sanırım Söylemezoğlu bu yazıyı yazdığı sırada ateşli bir hastalık geçiriyordur."

Sn. Söylemezoğlu, yakınları- nın sonuçlanan MHP davasın- da, "başbuğu" Türkiye'nin TCK'nun 313. maddesine göre 11 yıl hapse mahkum olduğunu, bu maddenin de "Dağda kırda yol kesip soygun yapan haydut ve espiya cemaatleri, gangster şebekelerini, mafya gibi yasadışı örgütlerin hede- li" olduğu belirtilen son yazıyı şöyle sürdürüyor: "Böylece si-

deyişi ile özetlenebilir. Bu "yar- galama" konusunda baştan beri gallet için düğümlemiş olan bir kimse de sonuçta şaşmamadı. MHP "davası"nın şöyle sonuçlan- maması olmasın. Evren'in ve Türkiye'nin ayni soydan oldukla- rını, sıkıyönetim "mahkeme- ler"nin nasıl "emir-komuta" zinciri içinde işlediklerini bir kez daha göstermekten başka bir anlamla gelmez.

Sn. Söylemezoğlu ise mah- keme sonucunu bakın nasıl de- ğerlendiriyor: "Biz öteden beri hapisteki faşistlerin birer si- yayı suçlu değil, adı gangster olduklarını savundüğümüz- dan mahkumiyetin 313. mad- deye dayandırılmasını is- bebteli bir karar olarak görüyo- ruz."

Bu sözler "Girgin" dergin- de çıkmış olsa idi gerçekten çok güzel bir politik değerlen- dirme anlamı taşırdı. Ancak bunların "Türkiye Postası"nda çıkması olmasa durumu tümüyle

muş. Hem de "öteden beri" Böyle bir yaklaşımda karşısında ne söylenebilir? Günümüzde, insanın karşısına birisi çıkar da "dünya yuvarlak değildir" derse, akla ilk gelen şey o ki- şiyi tartışmak değil, "klinik bir vak'a" düşüncesi olur.

A.R.D., 7 Mayıs, Duisburg

Sayın okuyucumuz A.R.D., Zahmet edip görüşlerinizi bize iletmişsiniz için teşekkür ederiz. Katılmadığınız veya yanlış bulduğunuz fikirleri eleştirmek haldünüzden. Ancak fikirleri tartışmak başka, kişisel saldırı yine başka. Mektubunuza kişisel saldırılar da karıştırmamız öne sürdüğünüz fikir daha iyi anlaşıl- maz mı?

Gamel olarak toplumumuz- un, özel olarak da nol hare- ketin eleştiriyi çok ihtiyacı var (kendimizi de bunun de- şinde tutmuyoruz). Buna kar- şılık ne toplumumuzda, ne de

Gazetemizi ve kendimizi güçlendirelim

Gazetemiz ilk çıktığında dağı- tım ve satışı ben yapıyordum. Başka bir arkadaş bu görevi üzeri- me aldı. Sonra ne olduysa ga- zetemizi işlikim sendeledi. Çünkü devamlı ve düzenli bir şekil- de alıp ilgilenemedim, işlikim ke- sildi. Arkasından abone olma- yı düşündüm ve birkaç arkadaşla beraber abone olduk.

Yazılar gazetesinin sekti ve du- zenli daha da iyileşmeye başla- dı. Şimdi daha çok hoşuma gi- diyor. Gazetemizi fabrikada 30 dakikalık molalarda son harfine kadar okuyoruz. Okuduktan sonra diğer arkadaşlarla veriyor- um. Ama son üç sayısında bi- zim Temel'in gıltıp düğündürücü hikralarını buluyoruz. Üstelik bulmaca kısmını da düzenli ola- rak çıkarmıyorsunuz. Herhalde bu yer dahiğinden olacak. Sanat ve kültür sayfası çok güzel. Co- cuklar için köşe çok hoşuma gi- diyor. Çocu- ğun için yararlı kitapları na- tımlaması bilmeyorum mümkün mü? Türkiye'den biraz değil- haberi verme imkanı var mı?

deym. Ama genelede gazetemiz çok gerçekçi, olumlu, tam bir işçi gazetesi.

Fazla uzatmak istemiyorum. İki versiyeniz diğer okuyucu arkadaşlarımızla senlemek istiyor- um. Türkiye Postamızın abone fiyatını yanınıza taşıyınız. Ve gördüğünüz ese, dostla tavsiye ediniz. Ben bunun yararını gördüm. Hiç ummadığım bir anda sendikalar ve işyeri üzerine sohb- bet ederken pek si göremediğim bir arkadaşımı abone et- tim. Başka bir yarıyı yanındaki diğer bir işçi yine bir arkadaş- ın kullandım. Şimdi her yanım- da abone fiyatı taşıyorum.

Haydi her beraber okuyucu sayısını artıralım. Gazetemizi ve bizim güçlendirelim. Ayrıca bir önerim daha var. Abone olanlara gönderilen son gazetesinin içine abone süresinin bittiği ve arzu edilirse abonemizin yenidenmiş gerektiğini hatırlatan bir mektup konulursa iyi olur.

Türkiye Postası

Adı-Soyadı
Adresi

Ülkesi

Abone ücretini **Verenigung für Völkerverständigung und Solidarität**, Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00, **Sparkasse Duisburg-Kaisersberg** hesabına yatırma ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzunuzu **Türkiye Postası Abone Servisi**, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1 adresine postalayınız.

Bu abone siparişini 10 gün içinde (posta damgası geçene) yazılı olarak başvurarak iptal edebilirsiniz.

Tarih

İmza

Für Bundesrepublik
(Federal Almanya için)

ABBUCHUNGSVOLLMACHT
(Kontodan çekim yetkisi)

Ich ermächtige Sie hiermit ausdrücklich die TÜRKİYE POSTASI Abonnementgebühren von meinem Konto einzuziehen.
(Sizlere bu imzama her an geri alabileceğimize TÜRKİYE POSTASI'nın abone ücretini kontodan çekme hakkını veriyorum.)

Beginn ab:
(Başlangıç tarihi)

Abbuchungsmodus:
(Kontodan çekme yöntemi)

Name, Vorname:
(Soyadı, Adı)

Strasse, PLZ, Ort:
(Adres)

Mein Bank/Postcheckkonto bei:
(Bankam/Postaçekhane) adı

(Yeni)

Konto Nr.:
(Hesap numarası)

Datum:
(Tarih)

—jährlich ☐
—jährlich ☐

—halbjährlich ☐
—6 aylık ☐

Bankleitzahl:
(Banka numarası)

Unterschrift:
(İmza)

Abone bedeli

	F.Alm.	Belçika	Danim.	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsviç
6 aylık	30 DM	800 BF	120 Kr	90,- FF	9,- £	35 G	95 Kr
1 yıllık	60 DM	1200 BF	240 Kr	180,- FF	18,- £	70 G	190 Kr

Türkiye Postası: 15 günde bir çıkar. **Herausgeber:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität e.V. Donaustr. 1, 1000 Berlin 44 **Verantwortlicher Redakteur:** A. Söylemezoğlu **Anschrift der Redaktion:** 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 Tel. (0203) 340397 **Herausgeber:** Infomedica, 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 **Druck:** Druckhaus WAZ GmbH & Co. Betriebs KG - 4300 Essen 1, 219-004090, BLZ 350 500 00 **Sparkasse Duisburg-Kaisersberg Abone Kioskları:** Federal Almanya ve Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60 DM. **Tel.:** 21-335691 **Hollanda-Den Haag Tel.:** 070-890 336 **İngiltere-Londra Tel.:** 01-8816514 **Danimarka-Kopenhag Tel.:** 01-707505 **İsviç-Stockholm Tel.:** 08-7401941

Abone Fişi

6 aylık (12 sayı) ☐
1 yıllık (24 sayı) ☐
Tarih:

haydut ve eşkiya çeteleri, gangster çetelerini, mafya, mafya yarasal örgütlerini hedef" aldığını belirttikten sonra yazıyı şöyle sürdürdü: "Böylece siyasetin mahkemesi MHP başbuğünü politik görüşleri yüzünden değil de adı bir cinayet ve terör örgütünü başında bulunmak suçundan mahkum etmiş oldu."

Önce bu noktada biraz duralım. 12 Eylül rejiminin siyaseti mahkemesini, MHP'ileri "politik görüşleri" yüzünden mahkum etmemiş olmasının anlamı, "it itı ısırmaz" hakkı

de çökmiş olsa idi gerçekten çok güzel bir politik değerlendirmeye anlamı taşırdı. Ancak, bunların "Türkiye Postası"nda çıkmış olması durumu tümüyle değiştiriyor. Üstelik Söylemezoğlu bu kadarla da kalmıyor, "Ne var ki..." diye başlayıp mahkeme kararında "çelişkiler" arayan bir "keşif gezisi"ni yapıyor. Bu gezide onu izlemek ayrıca bir sabır gerektirdiğinden bundan vazgeçip yukarıdaki sözlerine dönelim. Demek ki Söylemezoğlu faşistlerin birer sayı değil, adı gangster olduklarını savunuyor-

zun, özel olarak da sol hareketi eleştiriyor çok ihtiyacı var (kendimizi de bunun dışında tutmuyoruz). Buna karşılık ne toplumumuzda, ne de sol hareket içinde eleştiri yapma ve eleştiri dinleme alışkanlığı yok. Bu eksikliği giderilmesi, eleştiriğin yararı bir şey olduğunun anlaşılması için eleştiri yapmanın da, eleştiriye hedef olanın da sorumlu davranması gerekiyor. Eleştiriyi kötü bir şey sanarlara yandıkları için başka nâsile görülmelidir?

Türkiye Postası

SEMİNER

- İş Hukuku-Sosyal Hukuk bilgileri-Yeni kanun ve düzenlemeler
- DGB'nin 1986 olağan genel kurulunda aldığı kararlar
- Türkiye-F.R.G. ek Sosyal Güvenlik sözleşmesi
- Oturma hakkı nasıl alınır?

Konuşmacı: İsmail KAHRAMAN 76 Haziran 1987
Seminere katılmak isteyenlerin
DGB Kreis Ludwigshof Wilhelmstr. 54, 6140-Ludwigsburg
adresine müracaatları rica, oturulur

İLÂN

M. Gorbacov'un SBKP MK Plenumunda Okuduğu
Politik Büro Raporu
YENİLENME VE KADRO POLİTİKASI
Az miktarda kalmıştır. Sipariş için
Ermis Verlag, Postfach 101016, 4300 Essen 1

İLÂN

Türkiye'de çıkan en son kitapları hizmetinizdeyiz.
Avrupa'da kitabı en ucuz bidden temin edebilirsiniz!
Daha geniş bilgi için katalog isteyiniz.
Katalog isteyenlerin 0,80 DM'lik kart karşılığında aşağıdaki adrese başvurmaları gerekmektedir.
Başvuru adresi: **INFOMEDIA GmbH**
Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1

TÜM OKUYUCULARIMIZA VE TEMSİLCİLERİMİZE DUYURULUR

Abone bilet okurlarımızın sürelerini uzatırken ya da adres değişiklikleri için başvurularında eski adreslerini şehir kod numaralarını bilmelerinin önemi duyuruyoruz.

Türkiye Postası

Dachau denince akla ne gelir?

Yukarıdaki soru biraz komik olmasına rağmen, aşağıda belirttiğim haber, biraz olsun sorunun komikliğini giderir.

Şunu iyi biliyoruz ki Dachau, Hitler faşizmi tarafından yanayakın insanın yok edildiği bir kampın bulunduğu yer.

Bundan 3 hafta önce doğum yapan kızkardeşimin yanına ziyarete gittiğimde, aynı odada bulunan Alman bayana ziyaretcileri şu soruyu yöneltiyorlardı: "Niçin Dachau'daki hastanede doğum yapmadın da o kadar yoldan buraya geldin?" Bayanın cevabı kısaca şöyle oluyordu: "Bütün dünyada kötü bir isim olarak tanınan Dachau'yı, çocuğumun kimlik kartında "doğum yeri Dachau" yazısını görmek istemiyordum."

Münih'ten bir okur.

İLÂN

Kürt ozanı **Ali Baran**'ın **Orhan Temur** ile birlikte yaptığı yeni kaset

Ey Dersim'e!

KOMKAR, KURD-KOM, KKKK gibi federasyon ve derneklerden ya da H. Luchinat Postfach 4041 7500 Karlsruhe 1 adresinden temin edilebilir.

Fiyatı: 10-DM

Postgönderim: 230384758
Posta: Karlsruhe

OKUYUCU ŞİİRLERİNDEN SEÇMELER

İzlenimler

Ayağı kalktı tüm kongre salonu,
akışlar tutuldu, sloganlar atıldı,

hepsi gençler, enerjik ve dinamikler,
Federal Almanya gibi

koskocaman bir ülkenin ileri sosyalist gençliği temsil edendiler.

Onlar, delege rozetleri vardı göğüslerinde, çoştular çocukları kadar.

Yüz kadar bayrak ki kıpkızıl sallanıyordu atılan sloganların ritiminde.

Onların attığı sloganlar için boş parolar değildi, hayır, sadece gençlerin daha hızlı çarpın,

heycenai atan kalplerinin sesidi, heycenai yüreklerinin ifadesidi.

Başkan: "Federal Cumhuriyet bir Bars Cumhuriyeti omdır" demisti.

Başkan: "Gençlik hareketinde yeni bir atılım gerekicidir" demisti.

ve simdi başkan, bildirigin sonra konusmasini, divan masasinin ustune cikip delegelerin selamladigini sanmistti.

oyaski masaya degil, ta gençlerin yüreklerine tirmamistti

Ve yukarini gösteren eli, ta gektiki bulutları tirtirmistti.

Acem/Eszen-FAC

Elim, ayağım

ne oldu kim kırdı yüreğini
elinde şişe fabrikalarda kır şişeyi
kır zincirleri
yık bde ismail duvarlarını
seni saran kara bulutların
salla yuvarlığını
et kulurunu
ağasına beyine
sensin ben elim yaratan
sensin be umudum
dokülen ter senin
çalınan lokma senin
bağır çağır be ismail
elinde gözünle sözünle
elim gözüm ayağım
tefeciyi vuruncuğa
ıştın seni de güneş
yanındayım be ismail
yeter ardi çektiğimiz
salla yuvarlığını
et kulurunu
ağasına beyine.

I.Korkmaz/Wiesbaden

Kenan Sönmez/Krefeld

35 bin işçinin katıldığı Türk-İş İzmit mitinginde polis yoğun önlem aldı

“Artık demokrasi kavgasının ekmek kavgasından ayrı olmadığını biliyoruz”

Yiğit Netaş işçilerinin izinden giden, grevci işçiler mitinglerle, yürüyüşlerle, ellerindeki tüm olanakları zorlayarak mücadele yolunu seçiyor.

İşçiler miting boyunca "Özal istifa", "İşçiler elele genel greve", "Özal gidecek demokrasi gelecek" şeklinde sloganlar attılar ve "Ek-mek, barış ve özgürlük", "Toplu sözleşme dönemine müdahale istemiyoruz", "Genel grev hakkımız söke söke alırız" yazılı pankartlar taşıdılar.

Türk-İş'e bağlı tüm sendikaların ve bağımsız Otomobil-İş sendikasının katıldığı mitingte, Petrol-İş sendikası Genel Başkanı C. Selvi bir konuşma yaptı. Selvi sık sık alkışlarla kesilen konuşmasında, "Bu grevleri biz neden yaptık?.. Çok bekledik. Biz beklerken onlar köşeyi döndü. Bizi ezenler, bizler elimize ekmek götüremeyen han-

Türk İş Yönetim Kurulu ve Bakanlar Kurulu'nun yayımladıkları ve mitingde okunan ortak bildiride siyasi iktidara karşı ortak mücadele çağrısı yapılıyor. Bildiride, "Eğilim, meslek, mezhep, köyü, sınıf, etnik, dil ve yelim olmaksızın iktisadî, sosyal ve kültürel ilişkilerde birliktir durduğumuz azağın menfaatinin korunması ve gelişmesine çalışan şu asi iktidarlara demokratik mücadeleyle karşıyoruz" denildi.

İşçi sınıfının beklemiyor. Elindiki olanakları zorlayarak mücadele yolunu seçiyor. Grevlerle, mitinglerle, yürüyüşlerle işçilerin dile getiriyor, demokrasinin yolunu açıyor. İşçiler tüm demokrasi güçlerine şu çağrını yapıyor: Demokrasi istiyoruz, demokrasi isteyen herkesi birlikte mücadeleye çağırıyoruz.

Grevlerle uluslararası sendikaların ve demokratik örgütlerin dayanışması artıyor

Grevler artarak sürüyor

Binlerce işçi bütün yasal engellere hükümetin ve patronların tüm baskılarına, tehditlerine karşın dayatılan açlık ücretlerine "hayır" diyerek çıktıkları grevleri sürdürüyor.

İstanbul Güngören'de 650 işçinin çalıştığı Kale Kilit ile 73 işçinin çalıştığı Kale Vida fabrikalarında Otomobil-İş sendikasının sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmeleri greve sonuçlandı. Otomobil-İş Sendikası Genel Başkanı İ.

istemlerimiz kabul edilmeyince, hakkımızı grev boylarında aramak zorunda kaldık" dedi.

Tez Koop-İş sendikasının Spor Toto'daki 800 işçiyi kapsayan toplu sözleşme görüşmelerini anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine yapılan oylamada çalışanların yüzde 80'i greve evet dedi. 26 Mayıs'ta greve gideceği bildiriliyor.

Ote yandan Petrol-İş sendikası üyesi işçilerin KİPLAS'a bağlı, Türkiye'nin çeşitli illerinde petrol,

Petrol-İş'in grevlerini desteklemek amacıyla İzmit'te 35 bini aşkın işçi yürüdü. "Özal gidecek, demokrasi gelecek", "işçiler elele genel greve" diye slogan attılar

leyen Otomobil-İş sendikası genel başkanı İltan Dalkılıç işverenin grevi başan ile noktlayan işçilere ve sendikalarına karşı yoğun saldırıya geçtiğini söyledi.

Arkadaşlarının işten atılmasını protesto eden işçiler saat 15'dek çay arasına çıkmadılar. İş bitiminde de servis araçlarına binmediler.

Neyin referandumu?

Dilruba YENEN

Uzun bir süreden beri kamuoyunda tartışılan, eski politikacılara siyaset yapma engeli getiren, Anayasa'nın geçici 4. maddesinin halk oyuna sunulmasına karar verildi.

TBMM'de alınan bu karar çok doğaldır ki rejimin bugüne kadar sürdürdüğü insan haklarına aykırı uygulamalarının düzeltilmesi anlamını taşımıyor. Bilakis, çok çeşitli çevrelerce yükselen Anayasa değişikliği istemini, sınırlarını rejimin çizdiği bir alanda tartışmaya zorluyor.

Halk oyuna süngü zoruyla sunulduğu günden bu yana, 1982 Anayasası'nın değiştirilmesi istemi o denli güçlenmiştir ki, bir zamanlar anayasayı delirdiren diyen Evren bile, yükselen bu istemlere doğrudan karşı çıkmak cesareti göstere-meyerek şöyle veya böyle tartışılan ana hedeften kaydıracak manevralar düzenlemek zorunda kalmıştır.

Sanki Türkiye’de herşey özgürce tartışılır ve halk da bu tartışmalara özgürce katılabilmiş gibi simdi referandumla gidilme kararı almıyor. Özal demokrasi havarisi poziszlarda “Eski politikacılar “zerindeki yasak kalksın mı, devam mı etsin buna halk karar versin” diyerek işin içinden sıyrıldığını düşünüyör.

Peki ama hangi koşullarda referanduma gidiyor? Yazının hemen başında Nasreddin Hoca'nın çok bilinen bir fıkrasını atfı yapmak istiyoruz. Bir gece Nasreddin Hoca'nın köye girer, ortalık zifiri karanlık, birden bütün köyün köpekleri üzerine çullanır. O da yerden bir taş alıp kendini savunmak ister. Taşı bir türlü yerden söküp çıkaramaz. Çaresizlik içinde kendi kendine söylenir "Bu ne biçim köy, taşları bağlamışlar, köpekleri salmışlar!"

Halkın susturulduğu, Sıkıyönetim Yasası, olağanüstü hal yasası, polis yasasının hüküm sürdüğü ülkede, basın yayın ve her türlü iletişim aracı ve devlet olanağı hükümetin emrindeyken, Özal referandumu gidiyor.

Meselenin bir diğer yönü ise referandum adı altında temel insan haklarını tartışma konusu yapılmak istenmesi. İnsanların insan olmaktan doğan yani yaşam hakkı, düşünce ve düşündüğünü ifade etme, örgütlenme hakkı, ki siyaset yapma hakkı da bunlardan biridir, gibi temel haklarını tartışmaya ve oya sunuyor. Hiç kimsenin insan haklarını oylamaya koymaya hakkı yoktur.

Elbetteki Anayasa'nın 4. maddesinin kaldırılması için muhalefetin sonuza adanması, bu yönde mücadele sürdürmesi rejimi getirmek bakımından önemlidir. Ve Anayasanın tümünden değiştirilmesi mücadelesinin doğal bir parçasıdır. Ama bu yeterli değildir. 4. maddedeki yasaklar 1982 Anayasasında yer alan başka maddelerinden sadece biridir.

Şimdi, Anayasa'nın түmden değistirilmesi istemini daha da yükseltmek. Bu amaçla atılacak her somut adım, açılan gedi-
li biyüleyecek. Eren-Özal zelimine ve el bir darbe indirecektir.

Mardin'in Güzelöz köyü halkı İnönü'ye başvurdu

Kadınlar dayağa karşı yürüdü

Geçtiğimiz günlerde İstanbul'da 2000'e yakın kadın "Dayağı protesto" yürüyüşü yaptılar.

Geliştirmiş günlerde İstanbul'da 2000'e yakın kadın 'Dayağ protesto' yürüyüşü yaptılar.

Söğütöçme'den Kuşdili Çayın'na kadar yürüyen kadınlar, dayağ, siddetli protesto eden pankartları taşıdılar.

Bilindiği gibi dayağ yüzünden boşanma davası açan bir kadının gerekçesini yeterli bulmayan yargı Mustafa Durmuş'un 'Kadının sırtından sopa, karnından sapası eksik olmaz' demesi büyük tepkilere neden olmuştu.

Yürüyüş öncesinde tertip komitesi adına dağıtılan bildiride, buna da dikkat çeken kadınlar şiddetin resmi kurumlar tarafından da hoş görülüyor vunguladılar.

Ayrıca bildiride 'Kadınların, ekonomik, politik, ideolojik, kültürel ve cinsel haklarında tutulmasına aracı olan dayağ, günümüz Türkiye'sinde hala meşrudur' denirken, kadınlar üzerindeki her türlü toplumsal baskıya karşı mücadelelerini sürdürüleceği belirtildi.

Grev önlüğünü giyen kadını erkek işçiler nöbet için sıraya giriyorlar. Yüzlerde umutlu bir gülümseme, kararlılık ve inanç var.

nin çalıştığı Kale Vıda Otomobillerinde Otomobil-İş sendikası sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmeleri grevle sonuçlandı. Otomobil-İş Sendikası Genel Başkanı İ. Dalkıç, toplu sözleşme görüşmeleri ilgili bilgi vererek 'Biz grev aslı değiliz. Mufafızımız biraz daha birseyler girmesine yönelik

80 greve ededi. 36 Mayıs'ta greve gideceği bildiriliyor. Ote yandan Petrol-İş sendikası üyesi işçilerin KİPLAS'a bağlı Türkiye'nin çeşitli illerinde petrol, kimya, lastik ve ilaç dallarında değişik nitelikteki 63 işyerinde 9 bin 700 işçinin katılımıyla başlatılan grevlerin başan ile sürdürüyor. Pet-

nimlerin satışına grev kalkmasıyla grevlerin en az 3-4 ay daha sürülecektir belirlenir. "Bunun da ötesinde grev bekleyen 70 bin üyemizin 10 bine yakın üyemize boyun eğdiremeyeceği kesin" dedi.

Etilbakk'ta 10 bin 360 işçi adına, Petrol-İş'in de iki işyerinde 10 bin 320 işçi adına sürdürüldüğü toplu sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlığa gidildi. Koop-İş'in Türkiye Denizcilik İşletmesi büro kesiminde çalışan 1200, Denizciler Sendikası, Türkiye Denizcilik ve Deniz Nakliyatı 10 bin, Likat-İş sendikası da Türkiye Deniz İşletmelerinde çalışan 7 bin işçi adına sürdürüldüğü görüşmeler uyuşmazlığa sona erdi. Bu işkolunda da önümüzdeki günlerde grevlerin başlaması bekleniyor.

Grevlere yönelik baskılar

İşçilerin sınırlı grev hakkını kullanarak sürdürüldüğü grevler işverenlerin ve polisin ağır baskı ve saldırılarına hedef oluyor. Bir çok işyerinde grev ve lokavt gibi kalan personel üretilmekte çalıştırılıyor. KİPLAS'a bağlı YASAS'ın büro elemanları boya üretiminde çalıştırılarak, bu işe evet demeyenlere işleniyor. İşverenler sözleşmeli personel olarak bulunan grevdeki işçilerin yerine çalıştırıyor. Bayer fabrikasındaki grevci işçilere mektuplar gönderilerek iş sözleşmelerinin feshedileceği bildiriliyor, evleri ziyaret edilerek işçiler ve aileleri tehditlere çalışmaya zorlanıyor.

Grev gözçüsü polis ve jandarmaların baskısı her an alıp götürülmeye tehdit altında nöbetini tutuyor. Ancak tüm baskı ve engellemelere karşı grevler başınıyla devam ediyor.

Grevlerle dayatışmalar ulusal ve uluslararası alanda da sürüyor. Türk-İş, Petrol-İş grevleri ile dayatışma mitingleri düzenlenirken, uluslararası sendikalar, demokratik örgütlerin grevdeki işçilere dayatışmaya çağırıyor.

Netaş'tan 158 işçi atıldı

12 Eylül sonrası en büyük grevini başıyaya ulaştıran Netaş işçilerine bir gözdağı vermek amacıyla 158 işçi işten çıkarıldı. Bütün çalışanların kıyım olarak nite-

de servisi aracına binenler.

Mardin'in Güzelöz köyü halkı İnönü'ye başvurdu

Mardin'de toplu işkence

12 Eylül'den bu yana Kürt halkına karşı yürütülen devlet terörü, baskı kırım ve operasyonları artarak sürüyor. Geçtiğimiz günlerde SHP Genel Başkanı E.İnönü'ye başvuran Mardin'in Güzelöz ilçesine bağlı Güzelöz köyü halkı, "topluluk işkence" gördüklerini, jandama karakolunda ve köy meydanında çocuk, genç, kadın erkek demeden dayatılan gericiliklerini bildirdiler.

Köye "korucu" almadıkları, bu nedenle de "söz işkenceyi yardım ediyoruz" gerekçesiyle 9 Nisan günü köye gelen jandama tüm köylüleri okulun bahçesinde topladı. Daha sonra 12 köylü jandama karakoluna götürüldü. Burada gece saat 3'e kadar köylüler çırılçaplı soyularak dövüldüler. Gözrölükten elleri ve gözleri bağlanan ve karakolda dayak yiyen köylülerin arasında 2 köy öğretmeni, ihtiyaç heyeti azası ve muhtar da bulunuyor. Karakolda dayak yiyenlerin serbest bırakılmasında sonra 500 kadar jandama köyü basarak evleri tek tek aradı. Köylüleri okulun bahçesinde toplayan jandama teker teker okulun içine alarak dayak atmaya başladı. O gün okulda ders yapılmadı ve köylü cuma namazına gönderildi. Sabah başla yan dayak saat 15'e kadar sürdü. Bu arada bir kişi çırılçaplı soyularak okulun pencerelerine çıkartıldı ve tüm kadınlarla gösterildi. Köyde barınık yapan 4 çocuğa da "işkence" ne zaman geldiği, hangi yöne gittiği" sorularla manyetolu bir cihazla elektrik verildi. Ağzından verilen elektrik sonucu çocuklar da kanamaları görüldü. Çocuklar Batman'a götürülerek tedavi altına alındı.

İşkence iddialarını incelemek üzere Güzelöz köyüne giden SHP Mardin milletvekili Nehraçoğlu konuyla ilgili şunları söyledi: "Halk çok tedirgin ve hemen hemen hiç konuşmak istemiyor. Oturma şekillerinden bile gördük-

leri işkence belli. Çünkü adamlar oturamıyor, yan yatıyor. Nedenini bilmedikleri bir olaydan dolayı bütün köy dayatılan geçmiş, ilkokula giden çocuk da işkence yapılmış. Bunu kimin yaptığını araştırınca devlet terörünün baş sorumlusu olarak görünen Aytekin İçmez adında bir binbaşı çıktı yine karıştı."

Birkaç ay önce Derik ve İdli'de meydana gelen olaylarda da aynı binbaşının görevli olduğunu söyleyen Nehraçoğlu, "Yöre halkına 'söz bidden değilsiniz, ayrı bir milletsiniz' diye feci keşmeşme her yerde bu binbaşı tarafından dayak atıldığını tespit ettik. Bunları doktor raporuyla da belitledik." dedi.

SHP'nin Siirt'teki 7. bölge toplantısında "Köy korucuları bir an önce kaldırılmalı" istisinden sonra, Mardin'in Nusaybin ilçesinde köylere giden korucular, SHP'nin köy korucuları karşısında takındığı tutum ile 12 bin korucunun emeğiyle oynadığını, bu nedenle SHP

nin "anarşiyi körüklediğini" belirtmek, köylüleri SHP'ye oy vermeye yolunda tehdit ettiklerini bildirdi.

Tunceli'de Kürt halkına yönelik baskılar sürerken, Tunceli'nin Sütlüce köyünde aşkım saatı geçmeden su alan kızların üzerine jandama karakolundan otomatik silahla ateş açıldı. Açılan ateş sonucu Hadiye Duran ve Nadire Masaya adlı genç kızlar ağır yaralanırken diğer üç kız ise çemşerin arkasına sakanarak yara almadan kurtuldu. Olaydan sonra bir astsubayla birlikte köye gelen jandama, "Bir kaza oldu. Herkes böyle diyecektir. Olay köylülerin çemşeriyle" diyerek köylüleri tehdit etti. Yaralı Tunceli'den geçerken görüşmesinin dişi helikopterle hastaneye gönderildi. Yaralıları Hadiye Duran'ın babası Hüseyin Duran jandamının sürekli baskısına karşı karşıya olduklarını, jandamın aşkım saatlerinde rasgele ateş açtığını, bu korkuyla aşkım saatlerinde sokağa çıkmadıklarını belirtti.

TÜSTAV

Barış Anıtında dizeler Türkçe ve Almanca yeralıyor

Bremen Barış Anıtı'nda Nazım Hikmet'in dizeleri

Bremen muhabirimiz bildiriyor

22 Mayıs günü saat 17.00'de Bremen'in Vahr Berliner Festivali semtinin en işlek yerine bir barış anıtı dikilecek. Bu anıtta Türkçe ve Almanca olarak iki dilde Nazım Hikmet'in "Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşesine" dizeleri yer alıyor.

Barış ve halkların kardeşliğinin somut bir anlatımı olan bu anıt daha önce fasitlere yıkılan bir anıtın yerine konuyor.

Barış anıtının dikilmesi çalışmalarını HL Geist-Gem'deki Barış ve Silahsızlanma çalışması grubu tarafından iki yıl önce başlatıldı. Kamu kaynaklarından yararlanılarak Osteshausen'daki hapisanede yapılan heykeltin taşı Bremen Barış Üniversitesinden alındı.

Anıtta, Nazım'ın dizelerinin yazılmasına senatoda karar verilmesi ne rağmen CDU şifiri yalnızca Almanca yazılmasına istedi ve Türkiye yazılmasına karşı çıktı. yapılan tartışmalardan sonra, şifiri hem Türkçe hem de Almanca yazılmasına karar verildi.

HL Geist-Gem'de "Barış ve silahsızlanma grubundan" Christiane Ackermann 22 Mayıs'ta açıklık olan anıtı ile ilgili sorularını şöyle yanıtladı.

—Barış ve Silahsızlanma grubunda kimler çalışıyor?

Grubumuz gerçi bir kilisede ama çok çeşitli görüşten insanlardan oluşuyor. Yani SPD'li DKP'li ve protestan kilisesinden arkadaşlar var.

—Bremen'e bir barış heykelinin konulmasına neden gereksinim duyduunuz?

Barış ve Silahsızlanma grubumuz yaklaşık 7 sene önce aynı yerde bir barış ağacı dikmişti ve bu

Christiane Ackermann

açılan yamına bir tahta üzerine Martin Luther'in bir sözü yazılmıştı. Ve daha sonra bu tahta geriller tarafından parçalandı. Yaklaşık üç sene önce Pershing II ve Cruise Missiles roketlerinin F.Almanya'ya yerleştirilmesinden sonra buna tepki olarak, uzun vadeli ve gözle görülür bir barış sembolüne ihtiyaç duyduk.

—Bununla neyi hedeflediğinizi söyley misiniz?

Hedefimiz barış için bir işaret koymaktır. Bu dönemde silahlanmanın korkunç boyutlara ulaşması, hergün dünyanın çeşitli yerlerinde savaşların sürmesi karşısında insanlar ibret olacak bir işarete gereksinim olduğu kanısındayız.

—Barış anıtına Nazım Hikmet'in bir şifiri yazılacak. Sebepini açıklar mısınız?

Nazım Hikmet'in söz konusu şifirinin bir barış heykeli için iç içe geçen çok uygun olduğunu düşündük. Çünkü "Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür" dizelerinde baskı ve sömürsüz bir dünya özlemi yatıyor. "Ve bir orman gibi kardeşesine dizelerinde ise tüm insanların kardeşçe barış içerisinde yaşayabileceği dile getiriliyor. İkincisi ise bir Türk şairinin şifiri kullanılarak artan yabancı düşmanlığına karşı bir tavır koymak istedik.

—Dizeler neden iki dilde yazılıyor?

Bir insanın dili kültürünün en önemli parçalarından biridir. Türkçe ve Almanca yazarak, yabancı dostlarımız kendilerini ve kültürlerini kabul ettiğimizi göstermek istiyoruz.

—Heykel kimin tarafından yapıldı?

Heykel kamu kaynaklarından

9-10 Mayıs tarihlerinde Düsseldorf'ta toplanan 13. FİDEF Temsilciler Kurulu Demokrasinin İçin Birlik Türkiye Avrupa Federasyonu DİBAF'ın yazılı başvurusunu tartıştıktan sonra iki şifri örgütünün birliği konusunda somut adımların alınması için Genel Yönetim Kurulu'na tam yetki verdi. DİBAF Genel Sekreteri Erol Boyraz başkanlığındaki bir DİBAF heyetinin de hazır bulunduğu temsilciler kurulumunda birlik konusunu çokıyla selamlayan delegeler açık yüreklilikle kararları da dikkati çekti. Temsilciler Kurulu daha önce federasyon üyesi demek ve çalışma grupları ile alman FİDEF'in 2. Programını somut tartışmalarla görüştü.

FİDEF'in demek ve çalışma gruplarını temsilen 210 delegeden katıldığı Temsilciler Kurulu çalışmaları yeni programın tartışılmasıyla başladı. Federal Almanya'da işçi hakları ve görevler ana başlığı altında toplanan bölümden toplanulan şifirleri kesimlerinde sorunlar üzerinde duruldu. Özellikle

çocuk ve meslek eğitimi, gençlik ve kadınların sorunları gibi konulara ağırlık olarak ele alındı. Türkiye'den kaynaklanan sorunlarında pasaport ve konsolosluk harçları, bedel, ülkedeki yatırımların güvensizliği, demokrasi konusuna görüşüldü ve bir demokratik hukuk devletinin gerçekleştirilmesi istendi. Günümüzün ana sorunlarından olan barışın sağlanmasında daha etkili çalışma yöntemlerinin alınması, iyi hazırlık somut görüşlerini dile getiren delegeler program taslağının daha da iyileştirilmesine katkıda bulundular. FİDEF 2. Program taslağı bu ay sonunda Temsilciler Meclisinde değerlendirilip şekillenip kamuoyunun tartışmasına açılacak.

İlk günün ikinci oturumunda DİBAF Genel Sekreterinin de katılımıyla birlik sorunundaki görüşler dile getirildi. Genel olarak büyük bir coşkuyla karışılan örgütsel birlik olgusu açık yüreklilikle, sorunlara da içeren tartışmaya engellenmedi. Bu oturumda "Bir daha ayrılmamak üzere bir birliğin sağlanması için programatik, biçimsel ve diğer

FİDEF 13. Temsilciler Kurulu karar aldı

Birlik sağlansın

örgütlerle ilişkiler konularının ayrıntılı olarak ele alınması" üzerinde duruldu.

"Gücümüz Birliğimizdir" belgisi kendisine simge edinen FİDEF'in 13. Temsilciler Kurulu'nun pazar günü oturumunda "İnsan hakları konusuna ele alındı. Bir dizi uluslararası antlaşmaya imza atması olan Batı Avrupa ülkelerinde ve özellikle Federal Almanya'da göçmen işçilerin bu antlaşmalar-

dan doğan haklarına saygı gösterilmediğine dikkat çekildi ve bu yönde çalışmalar yapılması için karar alındı. Türkiye'deki 1988 seçimlerinde göçmen işçilerin bulundukları ülkelerde oy kullanması için diğer örgütlerle el birliği içinde yoğun çaba harcaması konusundaki karar onaylandı. Diğer kararlar gibi, 13 Haziran Bonn barış yürüyüşüne yığınak katılım kararı da oy birliğiyle alındı.

Alman-Türk skandalı

● Tercüman gazetesinin demokrat, ilerici öğretmenlere karşı başlatıldığı bildiri kampanyasına tepkiler devam ediyor. Eğitim ve Bilim işçileri (GEW) sendikasının Bremen öğretmen gazetesinde yer alan bir yazıyı yayınlıyoruz.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın süredir Hissen Eğitim Bakanlığını yoğun ve tehlikeli bir biçimde etkilemeye çalışıyor. Türk yetkililer Türk öğretmenlerini işe almaya ve işleri okulunda eğitim vermesini, Türkiye'de hazırlanan gerici ders araçlarını kullanmalarını sağlamayı ve din dersleri aracılığıyla İslamcılığı yaymak ve görevleri için konulan okula taşınması amaçlıyor. GEW ise Yabancı Öğretmenler Grubu (özellikle Türk öğretmenleri) öğrencilere karşı öğret-

bir kaç kez belirtiliyor. Bu arkadaşlar, Türk öğrencilerin beyinlerini zehirleyen bölücü ve yıkıcılar olarak, yani Türk hukukuna göre ağır suç işlemiş insanlar olarak nitelendiriliyor. Kişisel karalamaların yansıması kampanyanın diğer amaçları da, anne-babaları demokrat öğretmenlere karşı çıkartmak ve Hissen'deki yeni yönetimi Türk hükümetinin resmi çizgisine uymaya zorlamak.

Türk tarafı personel konusunda karar verilecek. söz sahibi konuma geçirse, Türkiye'nin Türk öğretmenlerinin masraflarını üstlenileceği önerisi yayılıyor. Bu çok tehlikeli öneriler, yandaşlar, Türk

meye zorlamadı diyelim; e azından T.C. Eğitim Bakanlığı müsteşarlarından Prof. Dr. Cemil Kuvancı'nın, Berlin Eğitim Senatoru Laurin'in (CDU) hazırladığı Türkçe kitapları konusunda Berlin Eğitim Senatorluğu temsilcilerinin birine söylediği şu sözler Alman yetkililerini bir tavır almaya zorlamalıydı:

"Sayet siz bu Nazım Hikmetli ve aşırı solcu yazarların hazırladığı zararlı kitapları okutmaya devam ederseniz, ben de Türkiye'de Hitler'in kitabını bastıracağım, okullarda Hitler'in tarihini okutacağım."

(Sen benim Berlin'deki çocuklarımla zehirlerken, ben de Türkiye'de

ARININ BALI

Süleyman ÜSTÜN

Unutmazlar ve unutturmazlar

Bir öyküsüne Ömer Seyfettin, "Ben Gönen'de doğdum" diye başlar ve bu öyküsünü ö, özetle: "Çocukluk yıllarının geçtiği bu kasaba, belleğimde inice silinmiş; mahallelerimiz, eski evimiz, komşularımız şimdi anı, hayal meyal hatırlıyorum." şeklinde sürdürür.

Unutulmuşluğunu Ömer Seyfettin, zamana ve ayrıntıya bağlar. "Zaman silidi, ayrılık unutturdu" diyor Ne denir? Doğrudur. Zaman bu, o yanı da var; sünger olur emir; silgidir siler, unutturur. "Ayrılık"sa daha bir başkadır. O "Vefa"nın bir iç kurdudur; kemirir, oyar; hayalden düşürür. Ama "ayrılık" bir de, bir hasret, bir özlem kamçıdır, yürekte saklar. Sevdiğin birinci olur; gönül tutulur. Öfkem ise biley taşıdır.

Patron Günter Schmid işçisi Mustafa Uzun'u hastanelik etti, işçi temsilcisi Emine Yitmez'i işten kovdu

İşçiler dövülen ve kovulan arkadaşlarının yanında

F. Almanya'nın Ludwigshafen kentindeki Rital Alüminyum Cant Fabrikası sahibi Günter Schmid iki yıldır fabrikasında çalışan işçi Mustafa Uzun'u (46) döverek hastanelik işçi temsilcisi Emine Yitmez'i de anında işten çıkardı.

Olayın işyerinde çalışan ve çoğunluğu Türk olan diğer işçiler tarafından duyulması üzerine üretim iki saat süre ile tamamen durdu. Beyin sarsıntısı geçiren ve dudakları patlayan Mustafa Uzun ile işçi temsilcisi Emine Yitmez ayrı ayrı sendikaları IG Metall aracılığı ile, mahkemeye başvurdular.

İşçi temsilcisi başkanı Helmut Retzer ve IG Metall sorumlu sekreteri Herbert Rüttlinger basınla yaptıkları açıklamada olayı nefretle kınadıklarını, işyerinde çalışanların, Türk-Alman, birlik içinde olduklarını, işverenden mutlaka hesap sorulacağını söylediler.

Hızlı arada yaşanan ve kıy sporları piyasasında, reklama çok para yatan, eli açık, bir girişimci olarak tanınan G. Schmid, Mannheim Ludwigshafen bölgesinde (işçi temsilcisi başkanı H. Retzer'e göre) kısa zamanda köyüğü dönen birisi olarak da isim yapmıştı. 23 Nisan 87 günü meydana gelen olaydan önce Mustafa Uzun, ayların neden hala bankaya gönderilmediğini öğrenmek istemişti.

Almanca bilmeyen, daha da olduğunu, neden olduğunu anlayamayan işverenin yumrukları ile bayılan M. Uzun'un arkadaşları yardım etmek istediler. İlk olarak da işçi temsilcisi Emine Yitmez'i çağırdılar. E. Yitmez olay yerine geldiğinde M. Uzun halen bayındı. Hırsını kontrol altında tutmaya çalışan

Mannheim temsilcimiz işten atılan Emine Yitmez ile görüştü

Ne gibi sorunlarınız oldu şimdiye kadar?

- Ben zaten daha yeni seçildim. Fakat yeterli kadar sorunumuz eskiden de vardı, şimdi de var. Örneğin izin sorunumuz var. Memleketi gideceğiz, yolumuz, yeri, miz uzak. İzin hakkımız tam istiyoruz. Patron bu konuda oturup bizimle konuşup anlaşmak zorunda. Yasalar böyle diyor. Sonra sosyal sorunlar var. Elbiselerimizi yerlerin, tuvaletlerin durumu rezale. Sıcak su yok. Görevimiz olmadığımız halde buraları biz kendimiz temizliyoruz. Bay Schmid Televizyon reklamlarına, Kayak şampiyonlarına, tanınmış araba yarışçılarına milyonlar harcıyor. "Playboy" dergisinde kendisine sayfa sayfa yer verilmesi için kim bilir kaç milyon harcadı. 80 000 Marklık arabayla geziyor, 5 milyonluk villada oturuyor. Fakat işçilerin için tuvalet bile yaptırmıyor.

Temsilci olarak siz bu durumda nasıl davrandınız?

- Biz sadece yasal yoldan oturup, kendisi ile pazarlık etmek ve anlaşmak istedik. Bay Schmid bu fabrikayı daha dört ay önce devraldı. Daha önce sadece ortaklı. Biz daha önce de burada çalış-

Emine Yitmez

Bu olaydan sonra durumu nasıl değerlendiriyorsunuz, ne olacak şimdi?

- Patron Schmid sadece ben değil bizim başkan arkadaşları da

görmek istemiyor. Çünkü Alman yabancı demeden gerçekten birlik içinde davranıyoruz. Mutlaka bir neden bulup onu da işyerinden uzaklaştıracak. Bu adamlı mücadele etmekten başka çaremiz yok. Sadece benim görüşüm değil bu. Tüm arkadaşlar böyle düşünüyor. Olayın olduğu gün ben olmasaydım durum çok kötüye gidecekti. Arkadaşlar kararlı: Ya insanca çalışma koşullarına kavuşuruz yada sonuna kadar mücadeleden başka çaremiz yok.

Okurlarımıza başka ne söylemek isterdiniz?

- T.P. okurları bizimle dayanışma gösterirlerse çok memnun olacağız. Çalışma şartlarını gerçekten çok kötü. Bir kırbaç etkisi o da ele alması şimdi. Kazanmak zorundayız. Bu da sadece dayanışma sayesinde olacak. Hem işyerinde, hem de işyeri dışında.

Dayanışma nasıl olmalı?

- Örneğin IG Metall Mannheim şubemize mektup yazabiliriz, telefon edebilir, kart göndeririz v.s. Ben Türkiye Postası okurlarına şimdiden teşekkür etmek istiyorum.

Dayanışma adresi şöyle:

IG Metall Verwaltungstelle
Hans-Böckler Str. 1
6800 Mannheim

Federal Almanya'da banka işçileri ilk kez grev yaptı

"Hafta sonları ve akşamları bankaya değil, bize aittir"

Ticaret, Banka, Büro ve Sigorta işçileri, işverenin hafta sonu, çalışma ve fazla mesai onerisine hayır diyerek, direnişe geçtiler. F. Almanya'da banka işçilerinin bu ilk greviydi.

Kısa adı HBV olan, Ticaret, Banka, Büro ve Sigorta İşçileri Sendikası toplu sözleşme görüşmeleri sırasında yüzde 6'lık bir ücret artışı talebinde bulunmuş işveren sendikası da, hafta sonu çalışma ve hafta arasındaki günlerde de saat 22'ye kadar fazla mesai koşullarına bu talebin kabul edilebileceğini bildirmişti. Sendikaların bu öneriyi reddetmesi üzerine işveren sendikası 23 Nisan tarihinde görüşmelerin anlaşmazlığa sonuçlandığını bildirdi.

Bu açıklama üzerine "Hafta sonları ve akşamları bankaya değil bize aittir" sözleri ile direniş yapan banka işçileri Almanya'da bugüne kadar görülmedik bir şekilde kitlesel ve geniş kapsamlı greve gittiler.

Bugüne kadar bankalarda 49 grev uygulaması oldu. 3 bölgede ise genel grev kararı oybirliği ile alınarak, Frankfurt'ta Banken-Börsen-Dein-Centrale, Rechnen-Centrum, Deutsche Bank ve Hamburg'da Deutsche Bank'ta greve gidildi.

Duisburg HBV Sendikası da 4 Mayıs tarihinde Commerzbank'daki işyerlerine bir çağrı yaparak grev katılmalarını istedi. Duisburg'da 11 şube merkezinde saat 7.45 ile 10 arasında kısa süreli grev yapıldı.

Banka alanında bu beklenmedik grevlerin hemen ardından işveren Sendikası, HBV ile görüşmeye hazır olduğunu bildirdi. Duisburg HBV yöneticisi Krista Kinn işverenin bu teklifinin bile başla başına bir basan olduğunu vurguladı.

Gazetemiz yayına girdiği sırada HBV sendikası ile işveren arasında anlaşma sağlandı. Banka işçilerinin grevi amacıyla yapıldı.

Kürtçe yayın Büyükelçiliğin tepkisine karşın sürüyor

8 dilde yayın yapıyoruz

İsmail M. Uzun arkadaşlarıyla dayanışma, birlik etmektedir. İlk olarak da işçi temsilcisi Emine Yılmaz'ı çağırdılar. E. Yılmaz olay yerine geldiğinde M. Uzun zaten baygındı. Hısrını kontrol altında tutmaya çalışarak işverenlerden bir hareketinin nedenini öğrenmek istedi. İşveren Schmid, M. Uzun'un kendisine saldırıldığını, bu nedenle onu derhal işten kovduğunu açıkladı. Temsilci

Foto: Franz-Peter Csernec

Rial İsmail Temsilciliği Başkanı Helmut Retzer

E. Yılmaz bir yandan arkadaşlarını yatıştırırken, işverene de bu yaptığını haksız olduğunu söylüyordu. Bu nedenle o da derhal işten kovuldu ve bir daha işyerine girmesi de yasaklandı.

İşveren Schmid bunlarda da yetinmeyerek tüm Türklerin işten atılacağını açıkladı. Olaydan bir gün sonra "Liste" yapılması için emir verdi. Yine aynı gün (24.8.87) Fabrikanın üretim müdürüne acele çıkış verildi duyuldu. Temsilciler başkanı Retzer'e göre bunun nedeni, kesin olarak bildirildi. Türkleri toptan çıkış verme planı olabiliirdi. Çünkü üretilen ürünlerin hepsi Türkiye'de bir tane bile çıkış vermek için hiçbir gerekçe bulunamazdı.

Tüm bu olaylar üzerine ne düşündüğünü sorduklarını IG Metall sekreteri Herbert Rittlinger olayın "çağdışı ve inamlmaz" olduğunu söyleyerek gerek işçi-şirketlerin koruması, gerek işyerinden insanları çalışma şartlarını geçerli kılmak için sendikaların sonuna kadar mücadele edeceğini vurguluyordu.

Olayın hemen ardından işçilerin de bir toplantı yapan işçilerin

kovulan arkadaşlarıyla dayanışma, birlik etmektedir. İlk olarak da işçi temsilcisi Emine Yılmaz'ı çağırdılar. E. Yılmaz olay yerine geldiğinde M. Uzun zaten baygındı. Hısrını kontrol altında tutmaya çalışarak işverenlerden bir hareketinin nedenini öğrenmek istedi. İşveren Schmid, M. Uzun'un kendisine saldırıldığını, bu nedenle onu derhal işten kovduğunu açıkladı. Temsilci

Hiçbir engelleme olmadan toplanan işçilerin toplantısına işvereni temsilen hiç kimse katılmadı. Temsilci Emine Yılmaz toplantı ile ilgili görüşlerini şöyle dile getirdi. "Böyle dayanışma içinde çalışmaya hakla geldim. Sevdiğim ağla- m geldi içimden".

İşyeri toplantısına işçiler, başta Mustafa Uzun ve E. Yılmaz olmak üzere, işten atılanların hepsinin derhal iş alınmasını, baskı ve tehditlerin sona erdirilmesini ve insanca yaşam koşullarının iyileştirilmesini talep ettiler.

SENDİKACI GÖZÜYLE

Ne kazandık ne kaybettik?

Bu yılki Federal Almanya (FAC) metal işçileri toplu sözleşmeleri, IG Metall sendikası ile Metal İşverenleri Birliği arasında "zirve düzeyinde" saptanan koşullar doğrultusunda yapılan bölgesel anlaşmalarla sona erdi.

Anlaşmanın olumlu olduğu kadar, olumsuz yanları da var. Bir yanda, konulan hedeflerin bazılarının gerçekleştirilmesi, diğer yanda da, toplu sözleşmelerin başlangıcında başarısızlığa ve işvereni çevresinin dahi inanmadıkları bir kazanımlar elde edildi.

Anlaşma maddelerini tek tek ele alıp, analize ederken mutlaka yutulması kolay olmayacak lokmalarla karşılaşacağız. Bu tür yorum yapıldığında, sonuçları böyle çıkmışa döğdüler. Ama unutulması ması gerekir ki, her toplu sözleşme "tavize karış taviz" mantığı ile başlar, sürer ve sona erer. Bu nedenle alınan sonuçları bir bütün içinde görmek, değerlendirmek ve analiz tek tek maddelere değil, bir bütünün kendisi yapmalıdır. Çünkü anlaşmanın altına konan imzalar, onun bütününü içi geçirir.

Gözden geçirilmesini gereken bir konuda, sendikamız ve işverenler birliğinin, toplu sözleşme öncesi konumlarıdır. İşverenler görüşmelerde, Çalışmayı Tevşik Yasası'nı genel hükümlerle değiştirilen ve grev yasakları 116. maddesi'nin arkasına alarak grekerin, IG Metall, sendikaların en etkin silahı olan grev hakkının kısıtlandığı bir ortamda görüşmelere oturdular. Bu yasaların

Önceki sayılarımızda Dortmund Radyosunda Radyo İnternasyonal'ın haftada bir gün 15 dakikalık Kürçe yayın başlatıldığını duyurmıştık. Türkiye'de Kürç halkı içindeki baskılar sürerken, değil Kürçe konuşmak 'ben Kürdüm' demek bile yasakken Dortmund'da başlatılan yayın demokratik kamuoyunda geniş yankılar uyandırdı.

Ancak bunun yanı sıra Türkiye'deki baskılara paralel olarak Büyük elçilerin aracılığı ile yayına karışa tepkiler örgüdeniyor. Bu konuda Radyo İnternasyonal Genel Yayın Yönetmeni Jürgen Hoppe ile muhabirimiz görüştü.

-Sayın J. Hoppe neden böyle bir yayına gerek gördünüz?

J. Hoppe: İlk önce şunu söyle-

mek istiyorum. Burada yaşayan yerli-yabancı tüm insanların hakları F. Alman Anayasası ile güvence altına alınmıştır. Kimse dil, din, ırk, cinsiyet farkından dolayı farklı muameleye tabi tutulamaz. Yabancı dillerdeki yayınları bir bütün olarak görmeliyiz. Bu kadar farklı ulusların dillerinden yayın yapılar- ken (Radyo İnternasyonal 8 ay-

önemli kazanım, sözleşmenin meslek eğitimci gören gençleri kapsayan bölümüdür. Buna göre, işverenlerin baştan beri tüm denizlerin yıkılması, haftalık çalışma süresi kısıtlanmasını önümüzdeki yıla kadar meslek eğitimci görenlerin de geçeri olması kabul edilmiştir.

1984 yılında sözleşme dışı bırakılan gençlerin çalışma süresi, 14.88 den itibaren 38.5 saate indirilecek ve 14.90 dan itibaren de işçiler için yapılacak haftalık çalışma süresi kısıtlanmasını anlaşmalarla birlikte meslek eğitimci görenlerin içinde geçerli olacaktır.

Bütün bunlar işverenlerin tüm FAC'çileri da hukuksal engelleme uğraşlarına rağmen dayanışma grevlerine katılan bir milyondan fazla yerli ve yabancı metal emekçisinin olduğu kadar, metalcilerle dayanışma amacıyla oluşturulan sayısız halk girişimlerinin ortak başansdır. İşverenlerin toplu sözleşmeler öncesi başlatıp, günümüze kadar sürdüğüleri katı ve inatçı tutumu yavaş, onları politik yeniliğe uğralan işle bu kararlı dayanışmadır.

35 saatlik çalışma haftası mücadelesi, 1984 yılına oranda, bu kez toplumun en geniş alanlarında yeni kesimlerin yandaş olarak kazanmıştır. Daha önce bu denli olmayan dayanışma, kazanılan manevi değerlerin en önemlileridir. Bu ortam daha da geliştirilerek, 35 saatlik çalışma haftası çerçevesinde de sendikalar hedef olarak kalacaktır.

o Cumartesi günlerinin işgünü olmadığına saptanmasından sonra bir önceki

dile yayın yapıyor) neden Kürçe'yi aynı tutalım? Dortmund'da ve çevre- de oturan Kürtlerin sayısı hiç az değildir. Kürtlerin kendi dillerinde konuşmalarının ülkelerinde yasak olduğunu görününe alarak, bu dilde yayın yapmamızda gerekçemiz görülebilir.

-Dinleyicilerden ne tür tepkiler alıyorsunuz?

J. Hoppe: Dortmund ve çevre- sinden değişik cami ve gerici çevre- ler bir takım gülerim aracılığı ile, ortak bir mektupla bize gelecek "Kürtçenin olmadığını, böyle bir halkın olmadığını, eğer yayın devam ederse protestolarını değişik yerlere ulaştıracaklarını" söylediler. T.C. Bonn Büyükelçiliği direkt F. Alman Dışişleri Bakanlığının baş- vurusu üzerine durdurulmasını istedi. Aynı şekilde Eyalet Kültür Bakanlığının da başvurulduğuna öğrendik. Son olarak Kuzey Ren Vestfalya Eyaleti parlamenterlerine ve Başbakan J. Rau'ya başvurulduğunu kanıtlayan mektup geçti elimize. Zannediyorum ki Kürçe yayına karışa kimlerin baskı çektiğini çıkarabiliriz.

Ornulu tepkiler gelince, biz bile şaşırdık. Almanya'nın her tarafında mektuplar alıyoruz. Geçen haftalarda Avusturya'dan bir mektup aldık. Her yayının sonunda telefonlar durmuyor. Şunun altını tekrar çizmek istiyorum. Amacı- mız Türkiye Kürtlerin karşı karşıya getirmek değil, Kürtlerin bir ana dili olduğunu, ve bu dilde konuş- ma, kendi dillerinde yayın yapma hakına sahip olduklarını göstermektir.

-Yayınlarımız daha genişleyecek mi?

J. Hoppe: Radyo İnternasyonal bir proje olarak başladı. Bu proje 1987'nin sonunda bitecek. Fakat bu proje ile Dortmund Radyosu birbirine bağlı olduğu için ümit ediyoruz ki Radyo İnternasyonal'ı yayı hayatında kalabilecektir. Hatta za- man olarak da genişleyebilir. Tabi, bu benim kişisel düşüncem ve ümidim.

J. Hoppe: Amacımız devrim yap- mak değil. Sadece Dortmund ve çevresinde yaşayan Kürtlerin kenti- mizde sosyal, kültürel, bölgesel po- litik yaşama aktif katılmalarını sağ- lamak. Kendilerini ilgilendiren ge- rekli haberleri vermek. Örneğin ya- pılacak nüfus sayımı üzerine bilgi- lendirmek. Yayımlımız 15 dakika ile sınırlı olduğu için zaten bazı haber-

Jürgen Hoppe: Amacımız Türkiye Kürtleri karşı karşıya getirmek değil

leri kısa geçmiş zorunda kalıyoruz. Yayınların içerdiği Dortmund ve çevresi ile sınırlı olduğu için örneğin bir Türkiye'den veya Türkiye Kürdistanı'ndan haber veremiyoruz. Tekrar ediyorum amacımız burada yaşayan yabancıları karşı karşıya getirmek değil. Aksine, onları sorunlarının ortak olduğu ve çözümlerin de ortak olduğu yayınlarmızın gerçek içeriğini oluşturu- yor.

-Yayınlarımız daha genişleyecek mi?

J. Hoppe: Radyo İnternasyonal bir proje olarak başladı. Bu proje 1987'nin sonunda bitecek. Fakat bu proje ile Dortmund Radyosu birbirine bağlı olduğu için ümit ediyoruz ki Radyo İnternasyonal'ı yayı hayatında kalabilecektir. Hatta za- man olarak da genişleyebilir. Tabi, bu benim kişisel düşüncem ve ümidim.

J. Hoppe: Amacımız devrim yap- mak değil. Sadece Dortmund ve çevresinde yaşayan Kürtlerin kenti- mizde sosyal, kültürel, bölgesel po- litik yaşama aktif katılmalarını sağ- lamak. Kendilerini ilgilendiren ge- rekli haberleri vermek. Örneğin ya- pılacak nüfus sayımı üzerine bilgi- lendirmek. Yayımlımız 15 dakika ile sınırlı olduğu için zaten bazı haber-

19 Mayıs'ta gençlere bir bakış

Gençler... İşçi, işsiz, öğrenci, kumarbaz, soyguncu, ev kızı... Bizim gençlerimizi. İşsizlik, yabancı düşmanlığı, çöktürme, meslek eğitimi yeri bulamama, aile ve toplumsal baskılar, bedel vb. omuzlarında yığınla sorun taşıyan gençler. Ülkelerinden binlerce kilometre uzakta iki kültür arasında kendilerine bir çıkış yolu arayan gençler. Özgürlük, korkulan, heyecanlan, düşünceleri, çalışmalarını iletilen gençlerimizi.

İçinde bulunduğumuz günlerde çeşitli biçimlerde 19 Ma-

yas Gençlik ve Spor Bayramı kutlanıyor. Biz de Türkiye Postası olarak gençler arasında bir gezinti yapalım, sorunlarını, bu sorunlar karşısındaki tavırlarını düşüncelerini sergileyelim istedik.

Aşağıda yerimizin kısıtlı olması nedeniyle muhabirlerimizin gördüğü gençlerin bir kısmına yer verebiliyoruz. Bu konudaki yayınlarımızda ilerideki sayılarımızda devam edeceğiz.

"Türkiye'ye dönmekten korkuyorum"

Güven PAMİR

İçerden top seslerinin geldiği, güneş ve rüzgarlı bir mayıs pазarı, yeşil çimlerin üstüne oturup, konuşmaya başladığımızda, 10 yıl önce buraya gelen Filiz'i 10 yıl önce de tanımak istedim.

Şimdi, 21 yaşında bir genç kız. Hem ezanede yardımcı olarak çalışıyor, hem de aşımları, sosyal eğitimi olmak için, öğrenim görüyor.

Güneş gözlerimizi alırken, rüzgar ve uçak gürültüsü seslerini dağıtırken, "Gel biraz konuşalım, sizi anlatım" dediğimde, biraz kaçakam, "Neyi konuşacağız?" tavır içinde, konuşmaya başlıyor. Genç kızlar, sanıyorum genç erkeklerden daha başka bir dünya, içlerini bilemezler, ne ki bizi sorularla Filiz'i dinleyelim.

- Yaş grubu olarak genç kızlar, hangi yaş grubundalar?

Filiz: Bence, bu, 16-22 arası oluyor. Kendimi düşünürsem, böyle olduğumu söyleyebilirim. Belki şöyle de denebilir, evlenene değin, evlendikten sonra, genç kızlık bitiyor.

- F. Almanya'dasınız. Belirgin

Filiz Taştan

Yani, kısacası politika seni çekiyor mu?

Filiz: Elbette, hayatın kendisi politika. Bu benim için geçerli olduğu gibi, diğer gençler için de olmalıdır. Kendimizi geliştirmeliyiz, böyle kulağın dolma şeyele-

mi, ilişkileri sana nasıl görüyorsunuz?

Filiz: Bu, benim için pek sorun değil. Ben onlarla iyi anlaşmaya çalışıyorum. Ama, kimi noktalarda birbirimize yardımcı olduğumuzu sanıyorum. Ben yastaki Alman gençleri, genellikle maddi ilişkiler, çıkarlar çemberi içindeler. Önem verdikleri araba, giysi, tatil... Bunlar tabii ki, sosyal çalışmada içinde değildir. Bu da eleştirilecek bir durum. Belki bu maddi değerler onların mutlu ediyor, beni değil ama...

- Pek, olumlu, beğendiğin yönleri yok mu?

Filiz: Elbette, var... Örneğin, rahat olmaları, girişimci, kendilerinin emin görünmeleri, açık olmaları, vb... Yalnız kalmak istediklerini açıkça söylüyorlar, ama bunu biz bir Türk arkadaşla söylediklerimizde anlayıyorlar...

- Günümüzde gençler değişik eylemlere çok daha fazlasıyla...

aktılıp katılıyorlar. Örneğin, banyo yürüyüşlerinde, 1 Mayıslar-da, 35 Saat mücadelesinde, kendi hakları için eylemlerde... Bir genç kız olarak bunu nasıl değerlendirebilirsin?

Filiz: Şu andaki gelişmeler onlar için iyi değil. Hoşumuza gelmeyen bir şey olursa, tabii ki karşı gelmek lazım. Gençler, "bana dokumayan yılan, ben yasam" demiyorlar demek ki! 1 Mayıs, hepimiz işçi değil miyiz? Bizim bayramımız değil mi? Oraya birkaç saat için girmenin bir anlamı yok mu?

- Pek, Filiz sana 100 yıllık bir sorun ne yapmalı? da soruların, acılar, çileler biraz daha azalsın? Ne dersin?

Filiz: Bir ata sözü var "Bir elin neyi var, iki elin sesi var" Ben bunu kökü bulmuyorum. Beraber çalışınca, herşey daha kolay oluyor. Türk Alman gençleri demeden beraber çalışmak lazım....

Hilidesheimli gençler ostern barış yürüyüşünde barış için yürüyorlar

Hamburg'dan

Yaşar Özer

9 sene F. Almanya'da yaşıyorum. Lise son sınıfa gidiyorum. Okuldan ayrabildiğim zamanlar çoğu Türk gençlerinin uğradığı bir gençlik merkezinde çalışıyorum. Folklor ve saz kursu da haftada üç günümüz oluyor. Bir Alman arkadaşlığım var. Onunla evlenmeyi düşünüyorum. Ailemin ve çevremnin bunu hoşgörü ile karşılamaları bana biraz sorun yaratıyor. Ama herkesin bunu ister istemez kabul edeceğini sanıyorum.

Gençler için çözüm gerektiren en büyük problem onların dışlanması ve yaşam koşullarıdır. Eğitim imkanı tanımıyorlar ve gençler zamanlarını verimsiz bir şekilde kullanmaya zorlanıyorlar. Diskotekler, hirsızlık gibi. Bu sorunları çözmek

Yaşar Özer

in F. Alman hükümetinin önce eğitim imkanı tanıması lazım. Bunun yanında gençlerimizin aktif olması ve ailelerinin yardımı lazım.

Türkan Sarkavak

Günlük çocuk bakım yuvasında çalışıyorum. Ailemle birlikte yaşıyorum. İş, aile, yapıpım diğer çalışmalar, ilgi alanları arasında dengeli sağlama basınıdır. Kadınların özgür sorunlarını ön plana çıkarmak istiyorum. Kadınlarımızı kendilerini geliştirebilmeye doğrultusunda olanak verilmiyor. Yabancı genç kızlar da aynı anıncelmin, yani birinci kuşakın konu-

Dayanışma sürüyor

F. Almanya'da Türkiye'de üniversite öğrencileri Türkiye'deki üniversite öğrencileri ile dayanışma eylemlerini sürdürüyor. Bu konuda Bremen Üniversitesi'nde okuyan Türkiye'de gençler nisan ayı sonunda iki dilde bildiri yayımlayarak dağıtılar. Ayrıca 25-30 kadar öğrenci bir basın bildirisi yayımladılar. Ve Bremen Radyosu Türkiye yayın programında konuşular.

çıkardıklarına, ama sadece döviz makinaları gibi görüldüklerine göre sorunlarımızı ne derece sahip kıldığı ortada. O anlamda bizler dayatıcı rol oynayacağız demek ki. Haklarımızı, sorunlarımızı sahip çıkıp, bu anlamda istemlerimizi dile getireceğiz.

... Kendimi de düşünürsen, ben de olduğumu söyleyebiliriz. Belki şöyle de denebilir, evlenene dek. Evlendikten sonra, genç kızlık bittiyor.

- F. Almanya'dasınız. Belirgin özellikleriniz için, başka neler dersiniz?

Filiz: Genel için de, kendim için de, başta gelen sorunuzmu? "Özgürlük" sorunu. Özgür değiliz. Kendimiz karar alamıyoruz. Birçok şey, ailelerimiz tarafından belirleniyor.

- Yani, analar-bahalar, oğullar-kızlar sorunu mu?

Filiz: Birisi bu. Hepsini değil. Sonra, çevre var.

- Alman genç kızlarda bu durum değişik. Onlarla ilişkileriniz nasıl?

Filiz: Onlarla bir sorunuzmu yok. Onlarla iyi anlaşıyoruz. Samimi de olabiliyoruz. Ama, tüm bunlara karşın, benim için genelde bir Türk arkadaşın yerini tutamıyor. Ne biliyorum, Türk arkadaş olunca, sanki birbirimizi daha iyi anlıyabiliyoruz gibi oluyor.

- Filiz, annen-in babanın yanından. Diyelim ki, bir akşam müzik dinleme, dans etme gereksinimin için, zincirlerden diskoteğe gitme iştahı. Nasıl karşılıyorlar?

Filiz: Ben kişi olarak diskotek sevmem. Gidersem, kültür gecelerine, başka gecelere gidiyorum. Bence bunun yanısı için, iki taraf arasındaki "güven" çok önemli. Ama, sanıyorum, bu durum arkadaşlar arasında büyük bir sorun.

- Dünyaya, insanlığa, ülkemize ilgi duyuyor musun? Dünyü, bugünü ve yarını seni ilgilendiriyor mu?

Güven Pamir gençlerle sohbet ederken

mu? Filiz: Elbette, hayatta kendisi politika. Bu benim için geçerli olduğu gibi, diğer gençler için de olmalıdır. Kendimizi geliştirmeliyiz, böyle kulağın dolma şeylerle değil. Sorulara açık olmak, düşünmek ve karar vermek... Şimdi daha kendimi hazırlık görmüyorum, kendimi yetiştirmeliyim...

- Özelemlerin, korkuların neler?

Filiz: Şu an için, evden ayrılıp, yalnız yaşamak. Bunu kendi sorumluluğumu kendi üzerime almak için istiyorum. Yoksa, evden kaçma değil, veya dışarı çıp çıkama sorunu da değil. Aynen noktası bu. Bu noktada da evden gerekli anlayış görmüyorum.

- Göçmen işçilerin büyük mace-rasının bir sonucu olarak buralardayız. Sen de bunun içindesin. Bu olguyu nasıl değerlendiriyorsunuz? Geleceğini nasıl görüyorsunuz?

Filiz: 10 yılı aşkın buradayım. Üç yıldır Türkiye'ye gittim. Bu olgu, bizi Türkiye'de yabancılik hissi duygusuna sürükledi. Komplekster geldi. Başta, bu soruyu annemlere sordum: Neden buradayız? Beni, neden buraya getirdiniz? Şimdi, Türkiye'ye götürmek istediklerinden soruyorum: Beni, niçin Türkiye'ye götürmek istiyorsunuz? diye.

- Türkiye'ye dönmekten korkuyor musun?

Filiz: Evet, aşamamaktan korkuyorum.

- Türkiye'ye dönmekten korkuyorsun. Pekli, burada yaşamak. Alman genç kız ve erkeklerinin yaşa-

“Örgütlüysek güçlüyüz”

Nürnberg'den

Şermin Özel ikinci kuşaktan bir genç, 1978 yılından bu yana FAC'de yaşıyor. Şu an Lise 10. sınıfa gidiyor. 1984 yılından beri SDAJ'a üye olan Şermin ile bu gençlik örgütündeki etkinlikleri ve neden örgütlü olduğu konusunda konuş-tuk.

Bize SDAJ içindeki konumun-dan görevlerinden söz eder misin?

Şermin: SDAJ'un Mart ayında yapılan Baviera Eyalet Konferan-sından bu yana, SDAJ Baviera Eyalet Yürütme Kurulu üyesiyim. Aynı zamanda SDAJ Nürnberg Bölge Yönetim Kurulu içinde de yer alıyorum.

1984 yılının son aylarından bu yana SDAJ içinde aktif çalışıyo-sun. Seni bu çalışmalara iten, etkenleri söylebilir misin?

Şermin: SDAJ'a üye olmadı-en önce, sosyalist çocuk örgütü Junghe Pionier içinde aktif idim. Gerek ya-şımın ilerlemesi ve buna bağlı ola-

rak olaylara baktı açının gelişmesi, genelde söylemek gerekirse beni SDAJ içinde çalışmaya itti. Ancak o zaman beni ilgilendiren daha çok SDAJ'un yabancı düşmanlığına karşı yaptığı çalışmaları. Ayrıca öğrenci sorunlarına olan yaklaşımları ve genç kızların sorunlarına gös terdikleri ilgi beni etkileyen somut sorunlardı.

Bu somut sorunlar dışında yaşadığım gerçek SDAJ içinde yerli ve yabancı gençlerin, gençler için po-litik bir savaşım vermeleri idi. Yani başkalarının kendileri için politika yapmalarını ve karar veremelerinin istemiyorlardı. Bu politika bugüne de, kurulduğundan bu yana olduğu gi-bi örgütümüzün genel politik çizgi-sini belirliyor. Gençlik kendi so-runlarını çok iyi biliyor. Sadece kendi sorunlarını bilmekle kalmı-yor ve bunların çözüm yollarını da kendisi arıyor, yaratıyor.

Geleceğimizi kendimiz belirle-mek istiyoruz ve bence bunun ön-küsü, bugünden, savascan bir örgü-tüye yola çıkmalıdır. Gençler tek başlarına bir şey ifade etmiyorlar.

Gerçek güçleri örgütlü oldulan za-man ortaya çıkıyor ve bu örgüt-lükten korkan gençlik düşmanları-nın tutumu bizim politikamızın ve savaşım tarzımızın doğru oldu-ğuna kanıt oluyor.

Özellikle Türkiye'li genç bir kız olarak örgüt içinde sorunların var mı?

Şermin: Yabancı oluşumdan kaynaklanan hiç bir sorunum yok. Olması da olanaksız, çünkü SDAJ'un yaptığı her türlü çalışma, gerek yabancı düşmanlığına karşı gerek göçmen gençlerle ve özellikle göç-men gençlik örgütleriyle yapılan dayanışma ve yapılan işbirliği, örgütümüzün konumuna açıkça gös-teriyor. Birçoklarının kendilerine göre yorumladıkları bütünleşme bence en güzel örneğini SDAJ'in-de bulmuş durumda. Gençliği iş-sizliğe mahkum etmek isteyenler, yabancı düşmanlığını körükli-yenler, ırk, dil, din ayrımı yapı-mıyorlar. Bizim bu politikaya karşı çıkışımız ise yerli ve yabancı tüm gençlerin ortak savaşımından geçmekte...

Kendim örgüt sorunlarını ön-plana çıkarmak istiyordum. Kadın-larımız kendilerini geliştirilme doğrultusunda olanak vermiyor. Yabancı genç kızlar da aynı annele-rinin, yani birinci kuşakın konu-muna getirilmek isteniyor. Ya da o konuda kalmaları isteniyor. Hauptschule'yi (orta öğrenim) bitirebilen birine kuralırlık, terzilik gi-bi meslekler gösteriliyor. Zaten la-zıması yapamaz düşüncesi var. Kız-lara daha iyi ve sosyal alanlarda eğitim hakkının sağlanması yanın-da annelerin yükünü biraz hafif-letmek amacıyla daha çok çocuk bakım yuvalarının açılması ve yu-valarda daha çok Türkiye'li eğiti-ci-nin çalışmasını önemli buluyorum.

En bunalımlı kesim bence genç kızlar. Alman toplumunda geçerli olan değer yargıları evdekilerle tam bir çelişki içinde. Bu anlamda be-lirli bir bocalama söz konusu. Bu-na bağlı olarak da kişilik gelişimi sağlıklı oluyor. Bu insanlara "Al-man mı Türk müym?" arayışın-dan çok "kişi olarak kendi değ-erlerini bulma" verilme zorunda-dır. Bu da kişinin birşeyler yap-ıyormesine, üreticilerine görbil-mesi olur.

F. Almanya hükümetinin bizleri hala misafiri işçi olarak gördüğünü ve bu misafirligin de bir an önce son bulması için yaptıkları özveri-li (!) mücadele, Türkiye hükü-metinin de aslında bizim hesapları

Ünver Dinç

İşçiyim. Aynı zamanda müzikle uğraşıyorum. Eşim Türkiye'de ya-nıma getiremiyorum. Ailem kesin dönüş yaptı. En büyük sorunum eşimi yanıma getirememem. Aile-nin birleşmesi engelleniyor. Bu eşitlik insan hakları ve demokra-siyle bağdaşmaz.

F. Almanya'daki Türkiye'li genç-lerin en acil sorunu bedelli asker-liktir. Bu sorunun bir an önce çö-zülmesi kaçınılmazdır. Ailenin bir-liği, eğitim, boş zamanların so-runsuzca harcanması, kriminal olaylara katılım yürekleri acısı bir durumdur. Gençlerin sorunlarına sahip çıkılmalı. Bedel soru-nunda birleşip FEBAG'ı kurukla-rın gibi aile birleşmesi konusunda da böyle bir hareket başlatılmalı-dir. Anne babalarımız, demokratik demekler bizlere destek olmalılar. Aksi takdirde gençlerimizin sorun-larını tek başlarına çözmeleri mümkün değil.

Türkan Sarıkavak

Türkiye gençliğinden manzaralar

"Ben Türkiye'de intiharları inceledim. Her ay rakamaları isterim. Türkiye'de her ay en az 30, en fazla 52-53 intihar vakası vardır. Bu yadırgalıdır. Bunu istismar edecek güçler var. Hemen yakaladılar. Efendim 44. madde değişsin diyorlar" 1986-87 öğretim yılında 34. sınıfta okuyan 15 yaşındaki öğrenci İsa Tanrıverdi'nin intihar üzerine, öğrenci gençliğin artan protesto eylemlerini değerlendiren Evren kürsüsü çığırıyor ve böyle konuşuyordu.

Öğrenciler ise YÖK'ün 'çok kayı, az diploma' politikası sonucu

üniversitelerin ön ve arka kapılarının birlikte açıldığını, binlerce öğrencinin daha yüksek öğrenim yapmasına yeni başlarken okullardan atılma ile karşı karşıya kaldığını belirtiyorlar ve atılmalarının nedeni

olarak gösterdikleri YÖK'ün 44. maddesinin değiştirilmesi için imza topluyor, yürüyüşler düzenliyorlardı.

Yalnızca 1984-1985 yılında 40 bin öğrenci okullardan atılmıştı. Ve

bu, 365 günde, 15 dakikada bir öğrencinin öğrenim yaşamının sona ermesi demekti.

Öğrencilerin sorunu yalnızca 44. madde değildi. Kasım ayındaki eylemler sırasında öğrenciler "Yürü-

yüşümüzün amacı atılan arkadaşlarımızın geri dönmesi, atılmalarının hukuksal zeminini oluşturan YÖK Yasasının 44. maddesinin değiştirilmesi, eğitimci ticaret haline getiren parasal öğretim uygulamalarına son verilmesi, öğrencilerin en yaşamsal gereksinimlerini karşılamaktan aciz olan kredilerin, beslenme, barınma, kitap giderlerini karşılayacak düzeye çıkarılmasıdır" diyorlardı.

Üniversitelerde öğretim in bilimsel ilgisiz kalmaması, en değerli öğretim üyelerinden 2 bine yakını YÖK ile birlikte üniversitelerden ayrılmak zorunda kalmıştı. Diktatörlüğün 6 Kasım 1981'de kurdukları YÖK'le birlikte özerk üniversitenin artık kınımlarından bile söz edilemiyordu.

YÖK'ün ders geçme ve sınav yönetmeliğiyle, öğrenciler yalnızca ders çalsın, sınavı geçen bir konuma getirilsin, ve öğrenciler 70 günün 45 gününü sınavı girmek

Öğrenci gençlik

- 1984-1985 öğretim yılında 40 bin öğrenci üniversitenden atıldı.

- YÖK yönetmeliklerinde bugüne kadar 52 kez değişiklik yapıldı. 1981'den bu yana 6 kez öğrenci alfa çıkartılmak zorunda kalmıştı.

- Öğrencilerin aldığı 6600 lira-lık krediye karşılık yılda 100 bin lira ile 20 bin lira arasında harç ödeme zorunlulukları var.

- 1986 bütçesinde öğrencilerden toplanacak harç miktarı 14 milyar 353 milyon 400 bin lira olarak belirleniyor. Bu paranın harcanacağı yer belli değil.

- 1986-1987 öğretim yılında yurtlara bursveren 52 bin öğrenciden 30 bini yurtlara girmeydi.

- Son dört yılda 150 bin öğrenci yurtlarda yer bulamadı.

- Öğretim üyeleri de bilimsel araştırmaları bırakıp binlerce sayfa-lık sınav kağıdı okumak zorundalar.

- Doğanmacı'nın BİLKENT üniversitesinde 25 öğrenciyi 1

profesör düşürken, YÖK üniversitelerinde 230 öğrenciyi 1 profesör düşürüyor.

- YÖK düzenine göre bir öğrenci 70 günde 45 gün sınavı girmek zorunda. 25 gün ise ders görebilir.

- YÖK'ten sonra 2000'e yakın öğretim üyesi isten atıldı, ya da ayrılmak zorunda bırakıldı.

- 1983-1984 öğretim yılında üniversitelerden mezun öğrenci oranı yüzde 12,4 oldu.

İşçi gençlik

- Milyonlarca genç işçi çalıştığı koşullarda her türlü güvenceden yoksunlaşıyor.

- 12 Eylül'dü yasalarla birlikte genç işçilerin sendikalarda görev almasını engelleyen bir çok hüküm getirildi.

- Milyonlarca çırak meslek eğitimi görmeden günde 10-12 saat güllüğün bir ücret karşılığı çalışıyor.

- İş kazalarında yaşamını yitirenlerin içinde meslek ve teknik eğitim görmeyen genç işçilerin oranı artıyor.

- İş anayan her üç kişiden ikisini 12-24 yaş arası gençler oluşturmuyor.

- Orta öğrenim çağında her yüz gençten 25'i okula gidebiliyor.

- Kürt gençlerinin ulusal demokratik hakları yasaklar altında. Kürdistan'da yürütülen ulusal baskı ve terör uygulamasının boy hedefi gençler.

- Onbinlerce ileri, yitiveren genç düşüncelilerinden ötürü zindanlarda, işkence altında.

- Gençliğin politika yapması, öğrencilerin siyasi partilere üye olması, gençliğin örgütlenmesi yasaklar altında.

- Bu yıl üniversiteye başvuran 628 bin 85 adayın ancak 149 bin 708'i üniversiteye girerken, 479 bin 700 genç, yani her yüz öğrenciden 76'sı işsizler ordusuna katılacak.

Berlin'in 750. kuruluş yılında Kreuzberg:

Patlamaya hazır barut fıçısı

Filiz KARDAM

Kreuzberg'in CDU'lu Belediye Başkanı Krüger'e göre bu semtin "problemli" gruplarla başa çıkabilme için daha çok polis gereksinimi vardır. Berlin Senatosu İçişleri Bakanı Kewenig de kendisiyle aynı görüştedir. Ve nitelikli 1. Ma-

safından halka taş atan sivil sivil kıyafetli kişiler, polisin gözyaşartıcı 992 bombası kullanması, genlik sonuna kadar "standart" bile toplanmadan hiçbir uyandı bulanmaksızın alına dâlan polis arabaları, ortadaki büsbütün kurumsizlik, yamyama başlayan bir "standart", nemi-kinde kavgatılan insanlar derken, olaylar kontrolden çıkmış geniş bir

emekçi halkın çıkarlarına karşı ve özellikle de göçmen işçileri dağıtılma politikasının bir yansımasıdır. Batı Berlin'de yaşayan yabancılardan oranı yüzde 12 iken, Kreuzberg'de yüzde 27'dir. Yani, yaklaşık üç kişiden biri yabancıdır. Kreuzberg'de 20 bin hançede yapılan S.T.E.R.N. Araştırmasına göre, Batı Berlin'de yüzde 10 olan işsiz-

684 DM'dir. Ailelerin büyüklüğü açısından ise Batı Berlin ortalaması 1,7 iken, Kreuzberg'de yaşayan üç aileden biri, onanın gömmeşi modernleştilmiş eski yapılarla oluşur; bu Evrenin pek çoğunda banyo yoktur, kimilerinde ise tuvalet evin dışındadır. Ve Kreuzberg, sosyal yığınların altın 10 bin kişi ile Batı Berlin'deki semtler arasında

zorunda kalmıyorlardı. Öğrenciler biraraya gelmesinler diye kantinler kapatılmıyor, yemekhanelerde ye mekler kalitesiz ve pahalı çıkıyordu.

Banma sorunu ise işin içinden çıkılmaz bir haldeydi. Yurtlara baş vuran öğrencilerin büyük bir kısmı dışarda kaldığı gibi, yurtta kalmamasına enişen öğrenciler ise emekli subayların müdürlük yaptığı yurtlara kışla disiplini altında yaşıyorlardı.

Üniversite gençliğinin artan sorunları ve bunların çözümünü yoldunda adımlar atılması için öğrenciler tüm kışlalara karşı direnişler kurma girişiminde bulunuyorlardı. Başvurular 2 yıl sonra karara bağlanı-

Demirparmaklıklar ardına kapatılan gençlik herşeye rağmen gelecekle ilgili yaşıyor

tükileri eylemlerle yasa tasarrufları ve yönelik çok yönlü saldırıların yeni taktiklerini emelinde tutarak, birlik içinde bir mücadele yürütme kararına varmışlardır.

"problemli" gruplara baki bu şekilde olmak için daha çok polis gereksinimi vardır. Berlin Senatosu İçişleri Bakanı **Kewenig** de kendisiyle aynı görüştedir. Ve nitekim, 1 Mayıs'da Lausitzer Platz'daki sokak şenliğinden sonra meydana gelen olayların ardından bu bölgedeki polis gücüne gözelleiklelerce dercederim, özellikle geceleeri polis arabanın arasokaklarda bile sürekli devriye gezmeye, insanları izleme başlamıştır.

1 Mayıs'da 60 kişinin yaralanması, 55 kişinin tutuklanması ve birçok dükkanın yağmalanmasına neden olan olayların sorumlusu olarak ilan edilen **"Berlin düşmanları"** (Antifberlin) kimlerdir?

Lausitzer Platz'daki sokak şenliği Alternatif Liste Kreuzberg, SEW (Sosyalist Birlik Partisi) Kreuzberg şubesi ve Kreuzberg Barış Girişimi tarafından düzenlenmişti. Geçen yıllarda olduğu gibi bu sefer de çok sayıda kişinin katıldığı şenliğin bu yüki özelliği, kiralın serbest bırakılması (Weisser Kreise) karşı halk oylamasının şenliğin en önemli eylemi olmasıydı. Batı Berlin'deki ileri örgütler bir süredir **"Weisser Kreise"** ye karşı çok geniş bir kampanya yürütmekteydiler.

Hiç kuşku yok ki, gerek **"Weisser Kreise"**, gerekse nüfus sayımına karşı yürüten kampanyaların halktan gördüğü ilgi ve destek Berlin Senatosu'nu teteflamıştı. 1 Mayıs'da tam da kiracılara oylamasının başladığı gün düzenlenen provakasyonla, hem butür girişimlerinin önüne geçmek, hem de bunları halkın gözünde yasadışı kalarak kalımlı engellemek amaçlanmıştır. Nüfus Sayımı Muhafızları Girişimi'nin enformasyon bürosunun (VIB) yine 1 Mayıs sabahı 4.40 ualrında polis tarafından aranması ve binlerce bildirici el konulması da bu planların bir parçasıydı. Büroya, kapıları kırarak giren ve sonra da o şekilde bırakıp giden polis, öğleden sonra da bütün gücüyle Lausitzer Platz şenliğinde boy göstermiştir. Berlin'in **"endilenti"** ve onları kutsal yasaları adına...

Patlama şayrıtıcı değil...

Çeşitli görüşe tanklarının gözlemlerinden apkağı ortaya çıkmak üzere ki şenliğin yapıldığı yerin etrafını kışatan olağanüstü sayda polis, provakasyonun başlanıcısını oluşturmış, daha sonra ise polis

sızın alanına dalaşarak bazarı, ortaltığı bşebütün kıştırmış, mayaya başlayan bir **"stand"**, panik içinde koşuşturan insanları derken, olaylar kontrolnden çıkmış geniş bir alana yayılmış. Kreuzberg, birden bire üzerine su dökülen kuzın bir tava gibi patlamıştır...

Sokak şenliğine katılan-katılmayısı, yerlisi-yabancı, genci-yaslı, sıradan emekçi insanları ve karşı şiddet ve yağma da dahil olmak üzere çeşitli biçimlerde tepki göstermiş olması şayrıtıcı mıdır? Kreuzberg halkı, bu bölgedeki yaşam koşulları sonucunda her an patlamaya hazır bir barut fıçısı haline gelmişse bunun sorumlusu kimdir?

Dışi başkasını, içi Kreuzberg halkını yakar İnsanlığa karşı suç işledi

Kreuzberg semti, Berlin Senatosu tarafından her anlamda ihmal edilmiştir. Bu apdan da Kreuzberg, CDU-FDP yönetiminin

Kreuzberg'de evsizlerin barınacağı parklardan bir görüntü

Kreuzberg'de savaş giysili polislerin kurduğu barikattan

berg'de yüzde 27'dir. Yani, yaklaşı üç kişiden biri yabancıdır, Kreuzberg'de 20 bin hanede yapılan S.T.E.R.N araştırmasına göre, Batı Berlin'de yüzde 10 olan işsizlik oranı, bu semtte yüzde 17 ile yüzde 31 arasında oynamaktadır. Bugün Kreuzberg'de yaşayan 140 bin kişiden 40 bini 25 yaşın altındır. İşsizlikten en fazla nasibini alanlar da bu genç insanlardır.

Resmi dairelerin yaptıkları bazı tahminlere göre Kreuzberg'de, Alman gençliğin yüzde 40-50'si, Türkiye gençliğin ise yüzde 70'i işsizdir veya çok kısa süreli, geçici işlerde çalışmaktadır. **"Haupt-schule"** eğitimi görenlerin yüzde 30'u ise mezun olamamaktadır.

1985'de yapılan bazı araştırmaların sonuçları bu bölgede yaşayan 4 Alman'dan ve 3 Türküyaliden birinin **"yoksul"** kategorisinde sınıflandırıldığını gösteriyor. Batı Berlin'de hane başına gelir ortalaması yaklaşık 3378 DM iken, Kreuzberg'de bu miktar 913 DM'dir. Kişi başına düşen gelir ortalaması ise Batı Berlin'de 1399 DM iken Kreuzberg'de

oturur, bu evlerin pek çoğunda banyo yoktur, kimsinlenmesi istenmeyen evin dışındadır. Ve Kreuzberg, sosyal yardım alan 10 bin kişi ile Batı Berlin'deki semtler arasında 1. sıradadır.

Kreuzberg'in dışi başkasını, içi orada yaşayanları yakar! Batı Berlin'de gezmeye gelen turistler, ya da kendin diğer semtlerinde yaşayanları Kreuzberg, kebabçılar, çarşı-pazar, canlılığı, adan başında insanı çarpan çelişkiyi görünürlü, ve hatta kendine özgü kabalığı pisiği ve kamaşı ile rengarenk, enteresan bir yerdir... Orada yaşayanlar için ise Kreuzberg, konut, yuva ve okul yetersizliği, sürekli işsizlik ve yoksulluk koşullarında gideci artan sosyal problem, geleceği belirsiz bir gençlik, paralanmış aileler, yüzde 70'i normal aile koşullarında yaşamayan çocuklar, alkol ve uyuşturucu düşkünlüğü, suç oranında yükselme demektir...

Kreuzberg bugün Berlin için aynı bir kent gibiyse, herhalde bunun sorumlusu yukarıda tanımlanan koşulların değişmesi istenmesi ve bunun için de birlikte mücadele eden halk değildir. Halk diğderim politikası sonucunda, Batı Berlin'de devlet tarafından, bu bölgedeki iş, eğitim ve konut koşullarında değişim için hiçbir önlem alınmayan Batı Berlin Senatosu, bir de bu bölgedeki polis gücünü artırarak sözümona sorulanı çözmeye kalkıştırsa, bu yanına körlüğe gitmek değili de nedir? Kreuzberg'in polis baskısı ve şiddetle basılarak yatıştırmak değil, ancak köklü ekonomik-sosyal önlemlerle çözülebilecek sorunları vardır.

Kreuzberg'de savaş giysili polislerin kurduğu barikattan

Üniversite öğrencileri, üniversiteye girmek, 479 bin 700 genç, yani her yüz öğrencinden 76'si işsizler ordusuna katılacak.

Çok yönlü baskıları yetimiyomuş gibi son olarak da öğrenci demoklerini kapatıp tek tip öğrenci derneği kuruluması amaçlayan yasa tasarısı Meclis sunuldu, ancak öğrencileri buna sessiz kalmayanay yükseldi.

"Kira sınırlaması kalıcı hak olsun"

1 Mayıs'daki provakasyonlara rağmen kiracılar oylamasında bugüne dek 300 bin Batı Berlinli **"Weisser Kreis"**a karşı oyunu kullandı. Ay sonuna dek süreç olan oylama, hangi milletten olursa olsun B. Berlin'de oturan ve 16 yaşını doldurmuş olan herkes oy kullanabilecek. **Berliner Mieterverein** ve **Berliner Mietergemeinschaft**'in düzenlediği oylamayı birçok parti ve kuruluşla birlikte **Batı Berlin Tük Topluğu** da aktif olarak destekliyor ve kendisine üye örgütler aracılığıyla özellikle Türkiye'li oylamaya geniş bir biçimde katmaya çalışıyor. Batı Berlin halkı, kira sınırlamasının kalıcı bir hak olması yönünde kullandığı yüzbinlerce oy ile Senato'nun bu kampanyayı kırma manevralarını boşa çıkarmayı ve CDU-FDP yönetiminin halkın çıkarlarını dikkate almayan politikasına karşı ciddi bir baskı oluşturmayı hedefliyor.

Üniversite öğrencileri, üniversiteye girmek, 479 bin 700 genç, yani her yüz öğrencinden 76'si işsizler ordusuna katılacak.

Üğrenciler bu haklı mücadelelerinde kamuoyundan geniş destek görüyorlar, aileler, aydınlar, sendikalar ve muhalefet partileri öğrencilerin haklı çıkışlarına destek veriyorlar. Gözaltına alınan arkadaşlarının serbest bırakılması için açılı grevine çıkan oturma eylemi yapan öğrenciler polisin baskısı ile karşılaşıyor DGM'lerde haklarında davalar açılıyor.

Van 100. Yılı Üniversitesindeki son gelişmeler ise öğrenci gençliğe

Temizlik firması işçilerinden Nihat Akça, Kadir Canlar, Celalettin Çopur, İlyas Şenol ve Nazif Kızıllırmak "hak verilmez alınır" diyorlar

Temizlik işçilerinin başarılı direnişi

Hollanda-Schiphol'de Westerveld BV Temizlik Firmasında çalışan Türkiye'li ve Faslı 120 işçi karları direnişinin sonucu haklarını ediletiler.

İşveren, işçilerin aralarında yaptıkları şakaları bile bahane ederek işten atarak kalcması ve işçileri zorlaması, üreticileri çeşitli yollarla sıkıştırmaya ve buna benzer olaylar üzerine işçiler 21 Nisan günü işi bırakarak direniş geçtiler. Aynı zamanda sendikaları FNVE bağı İndustriëbond'a ve Hollanda Türkiye İşçileri Birliği HTTB'e başvurarak istemlerini dile getirdiler. HTTB, sendika temsilcileri ve işçilerden oluşan bir grup işverene görüşmelerde başladı. Bu görüşmeler sonucu masaf bordinarları FNVE, işçiler ve işverenden oluşacak bir komisyon tarafından kontrol edilmesi, sağda zararlı temizlik maddelerinin kullanılmaması, kahve araları için 14 gün içinde sağlık koşullarına uygun bir kantin kurulması, hastalık sigortası ile ilgili aksaklıkların kaldırılması ve bundan böyle ayrımcılık yapılmaması karar altına alındı.

Bu konuda Hollanda muhabirimizin görüşlerini aldığı bu firmada çalışan işçiler İlyas Şenol, Celalettin Çopur, Nihat Akça, Tahsin Akkış ve Yusuf Yıldız daha önce HTTB'e hiç gelmediklerini söyleyerek şöyle dediler: **"HTTB işçileri yarıdan ediyor, haklarını savunuyor. Onun için birlikte HTTB'e gelip sorunlarımızı anlatık. HTTB'li arkadaşlar hemen sendika ve basınla işçileri geçtiler. 10 saatte yakın bir toplantı sonucu sorunlarımızı sendikaya kabul ettirdiler. Ve 22 Nisan günü şimdiki kadar yüzünü görmediğimiz patronla bizim aynı masaya oturamamız sağlandı."**

yönelik çok yönlü saldırıların yeni bir halkası oluyordu. Sol görüşü bir öğrencinin oruç tutmadığı gerekçesiyle faşistlere haklanarak öldürülmesi, üniversitelerde diktaörlük denömedeki kamu yaşamının vardığı düzeyi gösteriyor.

Öğrencilerin bu çok yönlü saldırılara karşı yürüttükleri zorlu mücadele her kesimin desteğini gerektiriyor. Ülke gençliğinin her zamankinden çok dayanışmaya gereksinimi var. Batı Avrupa'da, Türkiye'de gençliği ile gösterilecek her dayanışma Türkiye'de demokrasi mücadelesine güç katacaktır.

Temizlik firması işçilerinden Nihat Akça, Kadir Canlar, Celalettin Çopur, İlyas Şenol ve Nazif Kızıllırmak "hak verilmez alınır" diyorlar

Türkiye, 1991 yılına kadar 21,7 milyar dolar dış borç ödeyecek

Dış borç ödemelerinde yeni bir kriz mi?

●Türkiye'den alacaklı uluslararası finans kuruluşlarının sözcüsü olan "Euromoney" dergisi, Türkiye'nin döviz sıkıntısı içinde olduğunu ve dış borç geri ödemelerde, aksamaya ve gecikmelerin başladığını belirtti.

Dış borç ödemelerinde darboğaza girmekte olduğu gözlenen Özal hükümeti, bir yandan ABD'ye borç eretmesini isterken; öte yandan da, alacaklı ülke ve kur-

luşların sözcüleri, Türkiye'nin döviz sıkıntısı içinde olduğunu ve Türkiye'nin, dış borç ödemelerinde aksamaya ve gecikmelerin ortaya çıktığını söylemeye başladılar. Örneğin, Özal hükümeti, bundan iki hafta kadar önce Reagan yönetimine başvurarak, 1988 yılında ödemesi gereken ve askeri satış kredilerinden kaynaklanan 3,5 milyar dolarlık borcun 5 ile 6 yıl süre ile ertelenmesini istedi ve bu isteme gerekçe olarak, Türkiye'nin ödeme güçlüğü içinde olması gösterildi.

Özal hükümetinin bu isteğine ABD yönetimine verilen yanıtta, "borçların ertelenmesi durumunda, öteki borçlu ülkeler için de örnek olacak" belirtilerek, "bu is-

teğin kabul edilmesi güç olacaktır" denildi ve ancak, bu talebin incelenmeye alındığı kaydedildi. Konuyla ilgili gözlemlerle, Özal hükümetinin bu isteminin ABD ile yeni pazarlıklara konu olacağını belirttiler ve Reagan yönetiminin, bu işte vereceği yanıtın işçilerin Türkiye'deki politik gelişmelere bağlı olacağını söylediler.

Öte yandan, kapitalist dünya işadamlarının sözcülüğünü yapan "Euromoney" dergisinin yayınladığı son raporda, Türkiye'nin döviz sıkıntısı içinde bulunduğu ve dış borç geri ödemelerinde, gecikmeye aksamaya başladığı belirtilerek, "Türkiye'nin dış borç anapara miktarı, 1987 yılı içerisinde 4 milyar dolar dolayında artarak 36 milyar dolara yükselecektir" denildi.

Euromoney'in raporunda, döviz kurluğu nedeniyle Türkiye'nin dış borç geri ödemeleri karşılama güçlüğü keştiği, dış ticaretin talebinin bekletildiği ve Özal hükümetinin, dış ticaret sınırlamaları getirdiği kaydedildi. Raporda, Özal hükümetinin enflasyonla mücadelede başarılı olmadığı ve bütçe açıklarının sürekli artmakta olduğu belirtildi. "Türkiye'nin bu bütçe açıkları 1987 yılında daha da büyümesi ve fiyat artışlarının devam etmesi beklenmektedir" denildi.

Zaandam'da zorla satın aldıkları evlerinde şimdi kiracı olan işçiler bir toplantı yaptılar

Kendi evinde kiracı

●Hollanda'ya ilk geldiklerinde polis ve ev büroları arasında kalan göçmen işçiler zorla satın aldıkları eski, terk edilmiş evlerin borçlarını ödeyemedikleri gibi, oturdukları evi icra yoluyla satılınca şimdi de kira ödemek zorunda kalıyorlar.

7 Temmuz 1964 Hollanda'ya ilk Türkiye işçi grubunun geldiği gün, 23 yıldır Türkçüleri Hollanda'da yatılan değerleri ortak olmuşlar. 1964'lerden nüfus yüzde 1,5'ünü oluşturdıkları günümüze dek geçen sürede de sorunları katlanarak artmış.

Geçtiğimiz ayın sonunda Zaandam şehrinde bu çeşitli sorunların bir olan konut sorunuyla ilgili bir toplantı yapıldı.

Bu toplantıya dek sorunları nasıl oluşturdu anlamak için genelleştirmek yatar var.

Hollanda'ya ilk gelen Türkiye işçileri kendilerini getiren işverenlerin sağladığı pansiyonlarda toplu olarak kalıyorlardı. Bir süre sonra pansiyonların kötü barınma koşullarından kurtulmak, hüsret çekmek, ailelerini yanlarına getirmek isteyen işçiler evi aramaya başladılar.

Zira ailelerini getirebilmek için polisten izin almaları gerekiyordu. Polis de izin için ailenin oturmasını uygun bir evi koşulu anıyordu. Kiracı ev veren belediye ve özel bürolar da ailenin Hollanda'da ol-

masına şartı koşuyordu. (Bunun yanı sıra yabancılar için pek çok ağır koşul daha vardı)

Belediye ve polis arasında kısır döngü içinde dönen duran işçiler başka yollar aramaya başladılar. Ve tek çıkış yolu da bir ev satın almak. Aile birleşiminin yoğun olduğu yıllarda (1975-1981), işçilerin bu eğilimini türünden aracılar, tefeciler yapıp olarak ev fiyatlarını artırdılar. 40-100 senelik eski evler 50 bin-200 bin guilder arasında değişen fiyatlarla Türkiye işçilerine yüksek fiyat karşılığında satıldı. Bu dönemde işçiler arasında ev sahibi olma oranı yüzde 18'lere vardı.

Son yıllarda Hollanda'da artan ekonomik kriz ile Türkiye işçileri arasında işsizlik oranının yüzde 40'lara ulaşması sonucu gelir düzeyi düştü, işsiz kalan, geçim sıkıntısı çeken işçiler ev taksitlerini ödeyemeyecek duruma düştüler. Ödeyemeyen evleri kira yoluyla değerinin çok altında çok pahasına satıldı. Evleri satılan işçiler önbölmekle gülden de yeni ev sahiplerine borçlu oldular, bir yandan da kira ödeyemeye başladılar.

Zaandam'da konut komitesinin çalışmaları

Ev satışlarının artışı göçmenlerin üzerine sorunla başı çıkarttı LSOBA (On-ustan göçmen işçilerin çatı örgütü) ve yerel örgütler Den Haag, Eindhoven, Haarlem ve Zaandam'da komiteler şeklinde örgütlenmeye başladılar.

28 Eylül 1986'da "Eski Haklar İçin" belgisi altında yapılan konferansta gelen ortak üzerine, Zaandam'da zorunlu konut alanlarının sorunları ile ilgilenmek üzere komite kurulması kararlaştırıldı. Kurulan komite LSOBA ile ilişkili ku-

120 civarında ev sahibinin katıldığı toplantıda konutzedeler söz alarak sorunlarını anlattılar.

ranak daha önce yapılan çalışmaları değerlendirdi ve Zaandam'da geniş bir anket çalışması başlatıldı. Anket sonuçlarına bakıldığında şu noktalar dikkati çekmektedir:

1. Satın alınan evler, 'nedenise' hiçbir yenileme ve geri kalmış bölgeler olarak alınıldıkları Spoorbuurt, Poelenvuurt semtlerinde yoğunlaşmaktadır.

2. Ev sahiplerinin çoğunluğu 3 yıldan fazla bir süre ev bürolarında sıra beklemekteki rağmen kendilerine ev sırası gelmemiştir.

3. Ev sahiplerinin lisan sorun-

ları vardır.

4. Borçlanmalar en fazla faiz alan bankalar yapılmış, faiz oranlarının farklı olduğu dikkati çekmiştir.

5. Evlerin değeri aracılar tarafından belirlenmiştir.

6. Evlerin yüzde 75'i alınlıkla 7-7,5 aylık gelir düzeyi düşen, sosyal yardım ve hastalık kassasında alıtlı olan aylıklarla geçinen insanlardır.

Komite anket sonuçlarını değerlendirdikten sonra belediye, partiler ve kurumlara bir dizi toplantılar yaparak komiteye yardım yap-

Sayılar da yasak

Özlem ÖZGÜR

Aynen bugün olduğu gibi, 12 Mart döneminde de, hayat pahalılığı ve enflasyon, halkın sıkıyönetimi konularını başında geliyor. Bu dönemde, bir sıkıyönetim komutanının, sorunu çözebilmek için başvurduğu ilginç bir girişime tanık olmuştuk. Bu aklevvel paşa bir bildiri yayınlıyarak, bölgedeki yeni bir emre kadar her türlü fiyat artışı ve enflasyonu "yasak"laştı ve bu "buhran", radyo ve TV'den defalarca yayınlamıştı.

Son günlerde, yeniden yoğunlaşan enflasyon tartışmalarında Özal'ın bazı sözlerini görüncce, ister istemez bu olayı anımsadık. İstanbul Sanayi Odası'nın derlediği endekslerle göre, geçen ayın fiyatları yüzde 6,8 oranında arttı. İçinde bulunduğumuz yılın ilk dört ayında ise, enflasyon oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşir. Bir başka deyişle, Özal hükümetinin 1987 için öngördüğü yüzde 20'lik enflasyon oranına, yılın ilk dört ayında yaklaşıyor.

İTO'nun endeksinde göre, geçen sonuna, yıllık enflasyon oranı da, yüzde 43,1 olarak gerçekleşmiş. Enflasyon ve fiyat artışlarında gözlenen bu yeni tırmanış, boyalı basın tarafından bile, "enflasyon çıldırdı", "enflasyon tam gaz", "en-

Toplantıda söz alan Enver Çalşkan

İTO'nun endeksine göre, nisan sonuna, yıllık enflasyon oranı da, yüzde 43,1 olarak gerçekleşmiş. Enflasyon ve fiyat artışlarında gözlenen bu yeni tırmanış, boyak basın tarafından bile, "enflasyon çıldırdı", "enflasyon tam gaz", "enflasyon şaşkınlığı" ve benzeri başlıklarla, manşetlen veriliyor. Türkiye basını, hayat pahalılığı ve enflasyonu protesto için, değişik kentlerde ve pazar yerlerinde, yurttaşların posterleri düzenlediklerini yazıyor. Bilimadamları ve ikisatçıları, önümüzdeki aylarda, fiyatların daha da tırmanacağını söylüyor ve enflasyon oranının, üç haneli rakamlara doğru yükselme olasılığının sözdeyorlar.

Peki, bütün bunlar olurken, Baş Özal ne buyuruyor? Basından öğrendiyoruz: başbakan, enflasyondaki patlamayı manşetlere çıkardıkları için, gazete ve gazetecilere çok fene celalenmiş; bununla da kalmayıp, İTO'nun endekslerine çok bozulmuş ve aptıkın, bu ve benzeri endeksleri "yasak"la-yacağız demiş.

Özal, enflasyon rakamlarına, yasak koyamaz demekle de yetinmemiş; ve o, yaptığı son basın toplantısında, mevcut enflasyon oranının Türkiye için normal olduğunu söyleyerek, "bu konuya o kadar da önem vermiyoruz" diyebilmiştir. Oysa, aynı Özal hem "24 Ocak paketi" açıldığında hem de, hükümet başı olduğu 1983 yıl sonunda başka türlü konuşuyor ve o, enflasyonu yenmeyi programının en başına koyuyor.

Turgut Özal, hem 24 Ocak programının uygulamaya konulduğu ve hem de, başbakanlık koltuğuna oturduğu tarihte, enflasyonu bir canavar olarak nitelendiriyor; ve enflasyon oranını, en çok iki yıl içinde yüzde 20'ini ve üç yıl içinde de, yüzde 10'un altına çekiyor diyor. Yaklaşık 7,5 yıldır, sürekli aylardaki satış edimleri bunlardan başkası değildir. Ama, 7,5 yıl sonunda, enflasyon oranı hala yüzde 40'ın üzerindedir.

Ne demiş, Özal? Bu konuya, fazla da önem vermiyoruz buyurmuş. Peki, halk ne diyor? Milliyet gazetesinin, 12 Mayıs 1987 tarihli sayısında yayınlanan bir araştırmamın sonucuna, gerçekten de üzerinde ısrarla durulmaya değerdir. DADA adlı kuruluşun yaptığı araştırmaya göre, toplumun yüzde 96'sı geçim sıkıntısı içindeydi. Yurttaşların yüzde 84,3'ü de, geçim sıkıntısı bir yana, açığa geçinmiyoruz ve aç demiş. Bizim, bu sonuçlara, ekleyecek neymiz olabilir ki?

Ne buyurmuş, Özal? Enflasyon rakamlarını, yasaklarz demiş. Bence, enflasyona ilişkin endeksleri yasaklamak yeterli değildir. Sosyal ve siyasal yaşama konulan yasaklar, ekonominin bütün alanlarını ilgilendiren rakamlara değin yaygınlaştırılmalıdır. Çünkü "muzu"lık ve "hınzır"lık, yalnızca sosyal ve siyasal yaşamla sınırlı değildir ki!..

Ama eği oturup doğru konuşursak, Özal ve ekibinin, bu doğrultuda epeyce yoladığını söylemek yerinde olur. Nasil mi? Özal, önce işsizlik rakamlarına elattı. O, hiçbir gerekçe göstermeden, açık işsizlerin sayısında 1,5 milyon dolayında azaltıma yaparak, çalmaı statistiklerini yeniden düzenledi. Bu konuda, bununla da yetinmediği; uluslararası kuruluşlara, işsiz sayısına ilişkin olarak iş ve işçi Bulma Kurumu'na kayıtlı işsizlerin sayısını verilmeye başlandı; ve böylece, Türkiye'deki 4 milyon üstündeki işsizler ordusu, bir milyon dolaylarına indirilmiştir oldu.

Dahası var. Özal ve ekibi, Devlet Planlama Teşkilatı'nın görevleri arasında olan gelir dağılımı araştırmasını yasaklamak kalmadı; aynı, aynı zamanda, Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından derlenen işçi ücretlerinin yayını yasaklandı. Neden? İşsizlik, işçi ücretleri ve gelir dağılımına ilişkin araştırma ve yayımlar "muzu"rdır da ondan!..

İTO'nun sürekli artmakta olduğu be-birlikler. "Türkiye'nin bütçe açığı ve 1987 yılında daha da büyümesi ve fiyat artışlarının devam etmesi beklenmektedir" denildi.

Toplantıda söz alan Enver Çalkışkan

Vergi İndirimi Yasasından yabancı işçiler zarara uğradı

Vergi haksızlığına karşı dilekçe vererek itiraz edelim

1986-1988 döneminde kapsayan Federal Almanya Vergi İndirimi Yasası'nın yabancı işçilere getirdiği ayrımcılık konusunu çeşitli eyaletlerdeki mali mahkemeler inceliyor. Örneğin Bayera'da 15. Baden-Württemberg'de 11. Kuzey Ren Vestfalya'da ise 16.dava açıldı. Davalar çocukları Federal Almanya'da olan yabancı işçilerin bu çocuklarının vergi kamelenme işlenmemesi ve yıl sonundaki vergi denkleştirilmesini yitirdiğindikçiler için yapılan masrafları dikkate alınmaması üzerine açılıyor.

1 Ocak 1986 tarihinden itibaren

yürürlüğe konulan bu uygulama sonucu yabancı işçiler büyük zarara uğrakten, Federal Hükümet milliyatları bunları karşılar dedi.

Eyalıklerde aplan davalan çocuk nedeniyle birer örnek (örneğin) davaya baktık. Bu davanın sonucuna kadar, haksızlığına uğrayan yabancıların itiraz hakları sıkı kalacak. Bu nedenle gerekli itirazların derhal yapılmasında yarar vardır.

Vergi hukukunda 1 Ocak 1986'dan beri meydana gelen haksızlık karşısında mağdur olmamak için en başta 1986 yılı için vergi denkleştirilmesi dilekçesi

leştirilmesi dilekçesi (Lohnsteuer-jahresausgleich) için başvurulmalıdır. Maliye dairenetsin tesbit ettiği tade miktarıyla birlikte hemen itiraz edilmelidir. Bu itiraz en geç bir ay içinde yapılmalıdır. Konu mahkemede ele alındıktan sonra mahkeme kararına itiraz hakkına karar verneye yetkimsiz şahid değildir. İtiraz halkan emsal mahkeme kararına kadar saklıdır. Vergi usul bildirimine karşı yapılacak itirazlar iş için geçerli değildir. Bu konuda IG Metall sendikası şubelerinden danışılabilir.

Eşi ve çocukları ülkesinde olan yabancı işçilerin bildiği gibi bekar

ve çocuksuz gibi 1. sınıf vergi kartesi veriliyor ve böylece daha çok vergi kesiliyor. İşsiz olanlar, işsizlik yardımı ödeneklerinin vergi kategorisine göre belirlenmesi sonucu daha az para alıyorlar. Bu nedenle işsizlik parası veya yardımı almayan 1. sınıf vergi yükümlülüğü olarak işlemi gömlenlere karşı itiraz etmelidir. Ayrıca çalışma daireslerinin ödenek paranın miktarını bildirildiğinde de buna itiraz edilmelidir. Bu konuda yapılacak itiraz da işsizlikdir. Yine IG Metall şubelerinden konuya ilişkin bilgi ve yardım alınabilir.

26 Nisan 1987'de Poelenburg semtisi salonunda yapılan toplantı 120 civarında ev sahibi, belediye meclisi üyesi, VVD, CPN partilerinin de FNV sendikası ile yerel gazetelerden temsilcileri katıldı. Toplantıya katılanlar şu görüşleri dile getirdiler:

"Hepimiz senelerce ev bürölan, na yazılmamıza rağmen bizlere kiraklık verilmemiş, bızız belediyeyi ev satın almamızı tavsiye ediyorlar. O dönemde çevremizde de misafirlardan bugün hiçbir ortada görünmemektedir. Gelirlerimiz düştüğü için ev borcumu, taksitlerini ödeyemiyoruz. Türkiye'ye dönmek istemeyiz rağmen evlerin borçları yüzünden dönmek istemeyiz".

Evleri satırların ise, sosyal ödenekle geçimlik zorunda kaldıkları, belediye garantisi olmayanlar, belediye ödenegini yasa kadar bir ücrette geçimlik zorunda kaldıkları, evlerini kendilerinin satamadıklarını, icra ile yan fiyata satıldığını, böylece hem borç hem de kira yükümlülüğü altına girdiklerini belirttiler.

Toplantının sonunda şu önelim belediyeyle itilimesi kararlaştırıldı.

1. İcra yoluyla ev satışları durdurulmuş.

2. Evlen belediye satın alarak, ev sahibine kiraya versin.

3. Faizsiz kredi olanakları sağlansın.

4. Evken satılanların kalan borçlarını belediye üstlensin.

5. Türkiye'ye kesin dönüş yapılmak isteyenlerin borçları silinsin.

Ayrıca anket sonuçlarının ve toplantıdaki katılırların bir şikayet kitaplığı haline getirilerek aydınlatılma çalışmalarının devam etmesi değişik şehirlere komitelerinin LSBOA ile birlikte Hollanda'da bir komite oluşturulması sorunları başkalarına itilimesi yönünde gaba şifredilmesi de karar altına alındı.

Ev sahiplerinin toplantısı

Vergi daireslerinde yapılacak itirazlarda davayı inceleyen Eyalat Mali Mahkemesi'nin adı, dosya numarası, Maliye Bakanlık'sının bu konudaki karar ve gelecek tarihi gibi bilgiler verilebilir. Bulundunuz eyalet için geçerli yukarıdaki bilgileri sendikamızın yabancılar komisyonlarından veya şube bürölarından temin edebilirsiniz. Aşağıdaki örnek Baden-Württemberg eyaleti için düzenlenmiştir. Örneğin bu veriler Kuzey Ren Vestfalya eyaleti için 20.1.1987 tarihli ve Az. >3030-87-V B 2 maliye Bakanlık' genel-

Vergi denkleştirilmesi için dilekçe örneği

Name und Adresse Datum

Steueramt

Sehr geehrte Damen und Herren,

gegen den Bescheid des Finanzamts vom über meine Lohnsteuer Einkommensteuer für 1986 erhebe ich E I N T R A G.

Der Bescheid des Finanzamts beruht unter anderem auf dem Steuerbescheid vom 1986/88. Diese ab 1.1.1986 eingetragenen Sonderregelungen, die Familienangehörige im Ausland anders behandeln wie die im Inland leben, verstößen gegen Artikel 3 Absatz 1 und Artikel 6 Absatz 1 Grundgesetz beim Ausländergesetz, Familienrecht. Außerdem verstößt diese Vorschriften gegen das Diskriminierungsverbot in Artikel 7 EWG-Vertrag.

Ich beantrage, diesen Einspruch bezüglich der Regelungen des Steuerbescheides vom 1986/88 zum Abschluß eines Musterverfahrens ruhen zu lassen, das beim Finanzgericht Baden-Württemberg unter Aktenzeichen NWK 12/86 anhängig ist. Das Finanzministerium, Baden-Württemberg hat dem Baden-Württemberg vom 11.11.1986, Aktenzeichen 3/2282-69/86 grundsätzlich zugestimmt.

Mit freundlichen Grüßen

gesi ve Schleswig-Holstein eyaleti için ise 18.11.1986 tarihli Az. 3108-S2282-69 nolu maliye bakanlığı genelgesi çekilmiştir.

1. Vergi kategorisine dahil edilmeye karşı itiraz dilekçesi örneği

Wohnort: Datum:

Anschrift: Bei Kindern über 16 Jahre in Ausbildung:

An die Gemeinde An das Finanzamt

Hiermit erhebe ich Einspruch gegen die Einkünfte auf der Lohnsteuerkarte 1987, insbesondere die Einkünfte der Lohnsteuerklasse I.

Ich werde mich gegen die Einkünfte der Lohnsteuerklasse I bzw. gegen die Nichtberücksichtigung meiner in Ausland lebenden Kinder. Folgende Kinder sind mir steuerlich zuzurechnen:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

32.

33.

34.

35.

36.

37.

38.

39.

40.

41.

42.

43.

44.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

52.

53.

54.

55.

56.

57.

58.

59.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

66.

67.

68.

69.

70.

71.

72.

73.

74.

75.

76.

77.

78.

79.

80.

81.

82.

83.

84.

85.

86.

87.

88.

89.

90.

91.

92.

93.

94.

95.

96.

97.

98.

99.

100.

Eski NATO generali Gert Bastian'la silahsızlanma üzerine görüştük “Sıfır çözüm ciddiye alınmalıdır”

Erhan ÖZÇELİK

Türkiye Postası: Sayın Bastian sizce nükleer silahsızlanma bir hayal midir? Gerçekleşme şansı nedir?

Gert Bastian: Nükleer silahsızlanma sadece gerçekleştirilebilir bir olasılık değil, bir zorunluluktur, eğer uzun vadede bir nükleer facia önlenmek isteniyorsa. Nükleer silahlanmadaki mevcut eğilim, sadece daha fazla silah değil, daha tehlikeli, daha korkunç silahların geliştirilmesinden yinedir. Bu silahlar artık caydırıcıya yönelik değildir, tersine savaş sürdürmeye, üstünlük kazanmaya hizmet etmektedir.

Yeni silahlar yüksek isabet ve kısa zamanda hedefe ulaşma özelliğine sahiptirler ki, yanlış bir tesbit sonucu, yanlış bir karar alınmaz; sı ihtimali giderek büyümektedir. Bu tehlikeye ancak nükleer alanda topyekün silahlanmaya vammakla karşı konabilir.

Türkiye Postası: Nükleer silahlanmayı gerçekleştirmede sizce hangi adımlar atılmalıdır?

Gert Bastian: Sovyetler Birliği sayın Gorbacov tarafından çok yavaş öneler geliştirdi. Başta kısa ve uzun mesafelere ulaşabilen orta menzilli füzelemler alarak örneğin stratejik silahlar konusunda kapsamlı önlemler sunar. Bu önlemlerin Batılı nükleer güçler tarafından, özellikle ABD ve Federal Almanya, fakat Fransa ve İngiltere de bu nükleer güçlerin arasındadır, tüm insanlığın bu anda Batı insanlarının da çıkarlarını yanıtın bu önlemleri ciddiye almak ve olumlu bir sonuç elde etmek için yapıcı bir yaklaşımı bu önlemleri değerlendirilmekte zorlandıklarıdır. Bu önlemler temelinde silahsızlanmaya ulaşmak mümkündür.

Türkiye Postası: Sovyetler Birliği'nin bu önemli önlemleri karşısında Federal hükümetin tutumuna kendine düşen sorumlu olarak uygun buluyor musunuz?

Gert Bastian: Federal hükümetin bu soru üzerine cevabı, bu

Eski Federal Alman generali Gert Bastian'la nükleer silahsızlanma üzerine görüştük. Bastian 1983 yılına kadar NATO'nun en büyük tank tümeni olan Federal Almanya'nın Würzburg kentindeki tümenin kumandanydı. 1983 yılında NATO'nun orta menzilli nükleer füzeleri Avrupa'ya yerleştirmek amacıyla "ikili karar" alınması üzerine görevinden ayrılan Bastian 1983-1987 yıllarında Yeşiller partisinin milletvekili oldu. Tekrar adaylığını koymayan Gert Bastian 13 eski NATO generalinin üyesi olduğu "Barış ve Silahsızlanmadan Yana Generaller Girişimi"nde aktif olarak çalışıyor.

Gert Bastian, Erhan Özçelik'te

Türkiye Postası: Siz NATO'nun "ikili karar" ile ilgiliye düştüğünüz için Federal Ord'u'dan ayrılmıştınız. Şimdi ortaya çıkan durum NATO'nun kendi politikasını inkar ettiği anlamına gelmiyor mu?

Gert Bastian: Zamanında "ikili karar" a karşı getirdiğim eleştirilerin doğru olduğunu bugün de inanıyorum. Benim eleştirim, bu silahın dengesi sağlamak için bulaşıcı olduğunu değil, doğrudan bir el silahlanmayı hedeflemesine yönelikti. Sovyetler Birliği'nin SS 20 füzelemlerini sayısını azaltması için, onu Pershing 2 ve Cruise füzelemlerinin yerleştirilmesini teklif etmek gerçekti, çekindikleri bir gerekçenin yanlış olduğunu savundum.

Barış ve Silahsızlanmadan Yana Generaller Girişimi'nde aktif olarak çalışıyor.

dilirse, Sovyetlerin konvansiyonel silahlardaki üstünlüğü sonucu savaş tehlikesi artar görüşü öne sürüldü. Bir askeri uzman olarak bu görüşe katılıyor musunuz?

Gert Bastian: Benim inancım göre bu durumda savaş tehlikesi azalacaktır. Çünkü günümüzde savaş tehlikesi yeni askersel stratejilerden ve bunlara bağlı olarak geliştirilen nükleer silahlardan kaynaklanıyor. Atom silahlarını yok edersen, Varşova Antlaşması'nın konvansiyonel silahlardaki üstünlüğü yüzünden Batı'nın ciddi ve hatta yavaş yavaş bir tehditle karşı karşıya olduğunu iziniyalı buluyorum.

Varşova Antlaşması'nın, Sovyetler Birliği'nin NATO ve Avrupa'ya karşı böyle bir üstünlüğü söz

amacıyla yerleştirilen atom roketlerinin arttığı tehdidi görüyorlardı. Bu silahlardan vazgeçmenin başta, böyle bir savaşın ilk kurbanları olacak olan Avrupalılar açısından da çok önemli olduğunu düşünen bir generaller esnek bir örgütsel yapıda birleşti.

Yılda 2-3 defa biraraya geliyoruz. Yine yılda bir kez mayıs ayında Viyana'da Varşova Antlaşması generalleriyle buluşuyoruz. Çok sayıda kitap yayınladık. Aramızdan 8 general üzere bir film hazırlandı. Bu 8 generalden biri de benim. Meslekten askerlerden, silahsızlanmayı savunan kişilere dönüştürülen insanların düşüncelerini, politik görüşlerini, Avrupa'da savaş öncesi ve sonrası tarihsel olaylarla ilgili olarak ele alınamız, DDR, İngiltere, Yunanistan ve Hollanda filmcilerinin ortak çalışması. Bu film Sovyet ve Demokratik Almanya, Londra, Atina, İspanya ve San Francisco'da sinemalarda başıyla gösterildi. Bu saydıkları grubumuzun çalışmaları örnekler. Yayınlanmaz, filmlerle Doğu ve Batı'da yaşayan insanların aydınlatmak istiyoruz; "Biz eski subaylar daha fazla silahların sağlanamayacağını, tersine savunma daha olası hale geleceğini söylüyoruz. Barış korumak istiyoruz hükümetimizi silahsızlanma için biraraya getirmeye zorlamalıyız."

Türkiye Postası: Göçmen işçilerin banyo müdairesindeki yer kamusunda ne düşünüyorsunuz?

Gert Bastian: Tabii, burada ilk planda Türkiye'li işçilerin düşüncelerini, çünkü en büyük grubu onlar oluşturuyor. Benim için Türkler, bir Vestfalyalı, Bayeralı, Hessenli, ya da Schleswig-Holsteinli yurttaşları gibi. Kim burada yaşıyor ve çalışıyorsa, toplumun gereksinimine katkıda bulunuyorsa, o, tüm yurttaşlık haklarından yararlanabilir. Burada seçim hakkına dikkat çekmek istiyorum. Yabancı işçiler seçim hakkına sahip olabilmelidirler ki, olup biten olayların etkilerine ortaklarıdır.

Klaus-Barbie'nin suç dosyası oldukça kabarık. Binlerce ifade edilen tutuklama, işkence, kadınların ırzına geçme, cinayet ve toplama kamplarına gönderme. Şimdi insanlığa karşı işlediği bu suçların hesabını vermesi isteniyor.

Gestapo ajanlığından CIA ajanlığına terfi eden Lyon kasabası Barbie hesap vermekten kaçıyor

Feridun AKSİN

Fransa'da "Lyon kasabası" olarak adlandırılan Klaus Barbie davası 11 Mayıs günü başladı. Klaus Barbie İkinci Dünya Savaşından sonra Nazi izini kaybettirmeyi başaran Gestapo sellerinden biridir. 1983 yılında ortaya çıkanlar Fransa'yı geçirdi. Şimdi 45 yıl önce işlediği cinayetlerin hesabını vermek üzere sanık sandalyesinde oturmaktadır. Uzun bir hazırlık döneminden geçen dava iki aya yakın bir süre devam edecek ve 4 Temmuz günü kapama bağlanacak.

İnsanlığa karşı suç işledi

Klaus Barbie İkinci Dünya Savaşı sırasında işlediği suçlardan yarı-

bir ajan vasıtasıyla bazı direniş liderlerinin tutuklanmasını da sağlatabilmiş; ünlü Jean Moulin işkence altında öldürülmüştür. Klaus Barbie'nin bu cinayetleri "insanlığa karşı işlenen suçlar" olarak nitelendirilmektedir.

Gestapo sefiğinden CIA ajanlığına

Hitler Almanyası'nın yenilişinden sonra Avrupa'daki Amerikan birliklerine teslim olan Klaus

ketini örtü olarak kullanarak aşırı sağcı generaller yarattırma silah kaçağı yapıyor. 1971'de Albay Bauer tarafından yapılan askeri darbe önemli bir rol oynar. Darbe öncesinde Barbie'nin çeşitli kereker ABD'ye gidip geldiği tesbit edilmiştir. Rejimin dâğırmaları olarak "Ölüm komandoları" adı altında neofaşist bir paralel örgüt oluşturur. Maddi kaynağı oluşturucu madde kaçağıyla sağlanan bu örgüt 1980'de göçeri sivil hükümetin devirlecek general Luis Garcia Meza'nın iktidara gelmesinde anahtar rolü oynamıştır.

Erbette doküman olarak her zaman yerde kalmıyor. 1982'de Bolivia'da seçimler yapılarak sol bir hükümet işbaşına geldi. Barbie de önce devletle olan bir borcunu ödemediği için tutuklandı, daha sonra da Fransa'ya verildi.

*İspanya iç savaşı ve
"Guernica"nın 50. yılı anısına*

Pablo Picasso ve Guernica...

Serol TEBER

Kuzey İspanya'daki küçük-tarihi Guernica kentlinin, günümüzden tam elli yıl önce, Alman-Nazi uçaklarının saldırısı sonucu hemen tümüyle tahrip edilmesinden sonra, İngiliz, Manchester Guardian gazetesi yazarlarından Peter Green, 29 Nisan 1937 günkü yazısında çok önemli bir gerçeğin altını çizmiştir...

"Biri çıkar da, Guernica'da, kentin, sivil halkın neden bombalandığını, bu vahşetin nedenini, saldırının amacını ne olduğunu sorarsa, ona, dört kelimelik bir yanıt verebiliriz... 'İşte Bu Modern Savıştır'."

Modern savaşın amacı, savaş alanlarındaki orduyu yenmek değildir. Modern savaşın amacı, günlük yaşamı düzenleyen, üreten mekanizmayı parçalamak, bozmaktır... Ve bu, sivil halkı, demoralize etmek, onun direncini, savaşkanlığını kırmakla olur...

Eğer bir gün Avrupa'ya savaş gelirse, Avrupa'nın hemen her büyük kentinde, Guernica'da yaşanan görünüşlerini benzerleri sahnelenecektir... Modern savaşın sonu gelmeyecektir... Tek seçenek, savaşların uygarlığı yok etmesin olarak vermeden, uygarlık savaş ortadan kaldırmalıdır..."

Gerçekten de, Guernica'nın tüm sivil halkının bombalanmasından hemen iki yıl sonra başlayan 2. Dünya Savaşı boyunca binlerce kent tahrip edilmiş, milyonlarca insan yaşamını yitirmiştir.

Ancak, son kerte öğreticidir ki, böylece olaylar, ayrıca büyük bir sanatkarın çalışmalarına da konu oluktan sonra, aynı bir boyut kazan-

Picasso'nun bu ilk çalışmasında Guernica bombardımanını ilk ilüzi ne uçaklar, ne saldırı, ne acı, ne ölüm ve hatta ne de kaba-bir politik mesaj vardır. Burada, resmin sol kanadında bir boğa ve bunun üzerinde kanatlı bir kuş; diğer yanda, küçük bir pencereden elinde lamba-başık tutan bir kadın görülmektedir. Orta alanda, ölümcül konumda, boynunu ileriye doğru uzatmış bir at yer alır...

Bu ilk çalışmada etkin figür, elinde lamba tutan kadındır. Tüm kompozisyon içinde, yalnız o, olayı -hem konunun geçtiği ya da resmin sergilediği alanda, hem de tarihsel bir perspektif içinde- etkin değiştirme gücüne sahipmiş gibi görünmektedir...

girmiş. Ancak, bu arada ayrıntılar üzerinde 45 dolaylarında çalışma yapmıştır... Picasso, 11 Mayıs günü çalışmasını artık 7,77 metre boyunda ve 3,50 metre yüksekliğinde bir bez tual üzerine aktarmaya başlamıştır.

Resmin bundan sonra, tual üzerinde geçirdiği değişimleri arkadaşısı, fotoğrafçı Dora Maar'ın çektiği resimlerden izlemek mümkün olmuştur. Fakat, Picasso, bu aşamada da, değişik malzemeler üzerine pek çok ayrıntı çalışması sürdürmüştür.

11 Mayıs ilk tual çalışmasında, boğa, resimdeki gerçek yerini almış. Ön orta plana, sıklıkla bir yumruk konmuş; fakat, yapıtın he-

Guernica'nın tual üzerindeki eymirinin son aşaması (Prado Müzesi-Madrid)

rimiş boynunu konmuş. Boğa başı ile kucagında ölmüş çocuğunu taşıyan kadının yüzleri birbirlerine iyice yaklaşmışlar, bir tür, neden-sonuç ilişkisine girmişlerdir...

Guernica'nın tual çalışmasının 5-6-7 aşamalarında daha çok ayrıntılar üzerinde durmuş; genel kompozisyon son biçimi almıştır. Bu büyük duvar resmi 4 Haziran 1937 tarihinde tamamlanmış ve Paris'deki İspanyol Pavilyonuna konmuştur...

Picasso'nun Guernica'da uyguladığı çalışma düzeni karmaşık bir görünüm, izlenimi vermekle, olayın nerede, ve ne tür bir hacimde geçtiği, işin nereden geldiği kolayca anlaşılabilir. Bask maddelerinin ölüm ya da bereket rengi olan cıva parlaklığı yapıtın kavranmasını daha da zorlaştır-maktadır...

Ancak, tüm "anlaşılmaz" görünümüne karşın resimdeki figürler Antik Çağ tıpinaklarında kullanılan klasik semaya göre yerleştirilmişlerdir. Burada, görece büyük bir orta alan ile bunun yanında iki küçük kanat-yan bölüm vardır; ve kompozisyon bu yapılanmaya uygun bir biçimde yerleştirilmiştir... Ayrıca, figürlerin tarihsel evrimlerinin kökenleri de ilk çağ sanat yapılarına dek uzanır. Örneğin

Picasso'nun 8 Mayıs 1937'de yaptığı XII. Guernica çalışması. "Genel Kompozisyon". Beyaz kağıt, karakalem (45,4 cm x 24,1 cm.)

Picasso, çağının sorunlarını bir çocuk coşkusuyla solumuş ve bunları çalışmalarında özgün ürünler olarak yeniden yaratmıştır... Picasso'nun kişiliği, sanatı ve yaşadığı tarihsel dönem birlikte evrimleşmişler ve birbirlerini tamamlamışlardır...

**MIR'deki
arıza
giderildi**

Ancak, son kerte öğreticidir ki, böyleci olaylar, ayrıca büyük bir sanatın gelişmelerinde de konu ol-
duktan sonra, aynı bir boyut kazan-
mış ve insanlık tarihinde silinmez
izler bırakmış. Hatta çok kez, tari-
hin bu büyük acılarına dolu süreleri,
bu ünlü sanat yapıtları aracılığı ile
yeni boyutlarda tartışılır olmuş-
tur... Örneğin, Leningrad savun-
maları başta başına bir tarihtir. An-
cak, Dimitri Şostakoviç'in 7. Le-
ningrad Senfonisi konu olduk-
tan sonra bundan da öte bir şey ol-
muştur.

Guernica'da da benzer bir olgu
yaşamış. Ve bu olay bir anlamda,
Picasso'nun çalışmasını, anısal
yapısına konu olduktan sonra tari-
he girmiştir...

Hiç kuşkusuz, tarih, pratik nes-
nel yaşamı belirler. Fakat, kimi za-
manlar, sahici sanat yapıtları da,
onu ölümsüzleştirir...

Picasso'nun bombar-
dın olayını 28 Nisan 1937 günü
gazetelerden okumuş. 1 Mayıs'ta
Paris'de yapılan gösterileri izlemiş;
ve aynı gün, Paris'de açılacak sana-
yi sergisi için kendisinin istenen
duvar resminin konusunu kafasın-
da kummuş ve hemen ilk çalışma-
larına başlamıştır...

Picasso'nun 1 Mayıs 1937'de yaptığı IV. Guernica çalışması. "At".
Mavi kağıt, karakalem (26,7 x 20,9)

Picasso sıkıkkla, "ben hiçbir zaman bir sanat eseri üre-
tiyorum diye resim yapmadım. Benim çalışmalarım tümüyle
araştırma uğraşılarıdır. Ben sürekli olarak, mantıksal
bir sıralama içinde araştırıyorum. Bunlar benim zaman
içindeki deneyimleridir. Bu konuda araştırma yapmak iste-
yenlere belki yardımcı olur diye de onları tarihlendirip,
numaralıyorum..." demiştir.

Kuşkusuz bu çalışma ilk Guer-
nica'nın tamamlanış konumu
arasında büyük farklar vardır. An-
cak, boğa, at ve elinde lamba-ışık
tutan kadından oluşan üç temel fi-
gür belirginleşmiştir. Picasso, 1
Mayıs günü, bugüne değin bilin-
diği kadani ile 6 çalışma yapmış.
Buralarda konuyu ve tek tek fi-
gürleri yeniden tartışmış; özellikle
at'ın konumu üzerinde ilginç; dene-
melere girişmiştir...

Picasso, 2 Mayıs 1937 günü yap-
tığı çalışmalarda, özellikle at'ın boy-
nu, başı üzerinde yeni içecek ve bi-
çim aramaları yapmış 8 Mayıs 1937
tarihinde, yaptığını geneli, bir kez
daha gözden geçirmiş. Hem boğa'nı
nı, hem at'ın, hem de kadının,
resim içindeki kompozisyonlarını
değiştirmiştir... 8 Mayıs günü,
geç saatlerde Picasso, yeniden ay-
rıntılar üzerinde çalışmış; özellikle
at ile kucakında ölmüş çocuğunu
tuşayan ananın konumları üzerinde
durmış. 9 Mayıs günü, gene aynı
konuyu yeniden işlemiş. Sonra,
yeni bir kompozisyon denemesine

Picasso'nun 24
Mayıs 1937'de,
Guernica için
yaptığı bir ayrıntı
çalışması.
Ağlayan Bir
Kadının Başı.
Beyaz kağıt, gri
ton, karakalem
(23,4 cm. x
29,2 cm.)
(Prado Müzesi-
Madrid)

ki küçük katedrales buldu yalvarı,
ve kompozisyon bu yapıtlarıma
uygun bir biçimde yerleştirilmiş-
tir... Ayrıca, figürlerin tahsil et-
timlerinin kökenleri de ilk çağ sa-
nat yapıtlarına dek uzanır. Örneğin
boğa başının sergileniş, Mısır du-
var resimlerini çok anımsatır...

Guernica, hiç kuşkusuz tüm sa-
nat tarihinin üzerinde en çok tar-
tışılan ve yine de her seferinde or-
taya yeni ve değişik sorunlar ge-
tiren yapıtlardan biridir. Guernica'da
hemen tüm figürlerin fakat özel-
likle boğa ve at'ın konumları-ekin-
likleri günümüzde de tartışma ko-
nusudur. Ancak, Picasso, 1945 yı-
linda, boğanın direkt faşizmi değil
fakat karanlık bir güç, atın ise Is-
panya halkını simgelediği söyle-
miştir...

Picasso'nun 1 Mayıs 1937'de yaptığı VI. Guernica çalışması. Genel
Kompozisyon. Beyaz kağıt, karakalem (64,7 x 53,6)

Guernica'da sergilenen belki de
en-önemli mesaj, topyekün savaş
döneminin yapıldığı günümüzde,
tekil kahramanlık görüşleriyle
dolu sanat yapıtlarının çağının aşı-
ldığı ve korkunun, ölümün, acının
olduğu kadar, umudun ve direncin
de artık ancak birlikte çalışma
ve dayanışma içinde sağlanabileceği-
dir... Ancak, burada ne korkunun
vurgulanmasında, ne de umudun
üretilmesinde hiçbir dogmatik slogan
ve hazır reçete yoktur... İnsanlar
bunları pasif-edilgen değil, ak-
tif-etkin olarak algılayarak yeniden
üretip yaşatabilirler...

Picasso, Guernica çalışmasıyla
sanatın tarafsızlığını genel bir ma-
nifestosunu vermiş; bir başka de-
mayle, Guernica'dan sonra, artık
"yanış" suya sabuna dokunma-
yan bir sanatın sözetmek olanak-
sızlaşmıştır...

Yakıtıma olasılığı güçlü, ancak
güncelliği bugün de geçerli bir
anekdot hep anlatılır... 1938 yılında
Paris'de, Guernica'nın bir repro-
duksiyonunun yanında duran Pi-
casso'ya, Fransa'da görevli bir Al-
man-Nazi subayı, "Bunu siz mi ya-
pıyorsunuz?" diye sorunca, Picasso, "Ha-
yır, siz yapınız?" diye yanı ver-
miştir...

Militarizmin, İspanya'da ege-
menliği ele-geçirmesinden sonra,
Guernica, Picasso'nun isteği üze-
rine 1939 yılında, New York Mo-
dem Sanatlar Müzesine konmuş.
Ve sonra da, "Bu resim, İspanya
Cumhuriyetini; ancak Franco
militarizmi yıkıldıkten sonra İspanya"
da yeniden cumhuriyet, demokrasi
konusundan sonra İspanya'ya gi-
debilir." diyen Picasso'nun öne-
risesiyle doğrultusunda ve Picas-
so'nun 100. doğum yılı anısına,
1981 yılında Madrid'e getirilmiş.
Prado Müzesi'ne kurşun geymez
bir bölüme konmuştur...

arza giderildi

Gazetemizin 10 Nisan ta-
rihli sayısında yeni- Sovyet
uzay istasyonu MIR hakkında
bilgi vermiş ve bu istasyona
başlangıçta uzay yollarına
olan "Quant" isimli astrono-
mik araştırma biriminin ana
istasyona 200 m kadar yakla-
şmakla beraber beklenmedik
bir arza yüzünden başlangı-
madığını haber vermiştir.

11 Nisan'da MIR'de çalış-
makta olan iki kozmonot (Yu-
ri Romanenko ve Aleksander
Lavayev) uzay elbiselerini gi-
yerek boşluğa çıktılar ve ar-
zın sebebi araştırdılar. Sonuçta
uzay istasyonu ile
kvant biriminin birbirlerini
kenetlenmesini sağlayan bağ-
lantıma aygıtına yabancı bir cis-
min takılması olduğu anlaşıldı.
Kozmonotlar bu cisim uzak-
laştırdıktan sonra birimin bağ-
lantıması önceden planlandığı
gibi otomatik olarak gerçek-
leşti. Böylece otomatik istem-
lerin gelişmesinde büyük
ilerlemelere rağmen insan fak-
törünün önemi bir kere daha
anlaşılmış oldu.

Kvant biriminin MIR'e ke-
netlenmesiyle MIR-KVANT-
SOYUZ TM2 birimlerinin
ucuca eklenmesiyle oluşan S1
tonluk ve 35 metre boyunda
bir uzay kompleksi kurulmuş
oldu.

Daha sonra, 23 Nisan günü
Progres 29 tipinde bir yük ara-
cı uzaya yollandı ve o da oto-
matik olarak MIR'e bağlandı.
Progres 29 tipi araçlar uzayda-
ki istasyonlara gerekli malze-
menin yollarına için kulla-
nılıyor. İçindeki malzemeler
boşaltıldıktan sonra Progres
29 tekrar uzay istasyonundan
ayrıldı.

Haziran sonuna doğru bir
Suryeli ve bir de Sovyet koz-
monotundan oluşan uluslar-
arası bir ekip MIR'e uçacak ve
uzay istasyonunda beş gün ka-
lacak.

Picasso'nun, 11
Mayıs 1937'de
yaptığı ilk tual
çalışması (7,7
m. x 3,50 m.)

Essen'de ünlü Türk ressamı Abidin Dino'nun bir sergisi açıldı

"Sanatçı için dünyadan habersiz çalışmak yaratmak mümkün değil"

Serpil ERYILMAZ

"Buraya gelmemin başlıca nedeni Baykurt (Fakir Baykurt) gibi, Aydın (Aydın Karahasan) gibi çok sevdiğim arkadaşları bu işi istemesi ve elbette ki Ruhr gibi Türk emekçilerinin ve aydınların yoğun olduğu bir yerde de sergi açmak boyunumun borcuydu. Bunu yapmamam kendimi suçlu sayacağım." diyor Abidin Dino...

Türkiye Aydınlarıyla Dayanışma Girişimi ve Kuzey Ren Vestfalya Sanatçılar Derneği'nin, cabaları sonucu Abidin Dino'nun küçük boy resimlerinden oluşan bir sergi, 9 Mayıs'ta Federal Almanya'nın Essen şehrinde Haik Yüksek Okulu'nda (VHS) açıldı. Serginin açılışı nedeniyle Essen'e gelen Abidin Dino 7 Mayıs'da Gemeinwesen Zentrum'da çok sayıda Türkiye'li emekçi ve aydının katıldığı bir sohbet toplantısı yaptı.

1938'de tekrar yurda dönmüş, yeni bir sanatçı kuşağı (Bedri Rahmi, Sait Faik, Orhan Veli, İlhan Berk, Sabahattin Eyüboğlu vd.) ile buluşma ve resim başta olmak üzere sanatın çeşitli dallarında çalışmalar. 2. Dünya Savaşı öncesinde ve savaş sırasında da ırkçılığa, Turancılığa karşı demokratik özgürlüklerden yana ilencileri sanatçılarıyla birlikte mücadele. Genç sanatçıların Avni Arbas, Selim Turan, Nuri İyem'i le birlikte Liman Grubunun kuruluşu. Ve 1939'da liman emekçilerini konu edinen serginin açılışı. Politik nedenlerle 1941'de önce Mecidiözü sonra Adana'ya sürgün. Bu yıllarda oyun yazarlığı, heykel çalışmaları ve Çukurova ırğalları konu edinen resim dizileri. Bu dönemde Yaşar Kemal ve Orhan Kemal'e sık sık biraraya gelmiş Dino.

1952'de Paris'e yerleşen Picasso, Ehrenburg, Aragon, Elsa Triolet ve daha nice yerli dostluklar kurar, birlikte çalışır. Avrupa'nın çeşitli sanat merkezlerinde, Amerika'da ve Türkiye'de sayısız sergi açar. Resim dizilerinin konularından bazılarını şöyle sıralayabiliriz: İşçiler, Emekçiler, Atom

1951'de keskinleşen politik ortamda baskılar karşısında yurtdışına çıkar, ilk durak Roma'dır. Yurtdışına çıkışından önce Anadolu çanak çömlek geleneğine dayanarak yaptığı çadaş 90 parça seramik hakkında soruşturma açılır, pek çoğu yok edilir, sonunda da yersiz olduğu

Abidin Dino basın toplantısında

Dino'nun serginin açılışında gazeteciler için çizdiği bir Türk kadını başı deseni

anılsılır. Roma'da pek çok ünlü İtalyan sanatçısıyla tanışır, sergiler katılır.

1952'de Paris'e yerleşen Picasso, Ehrenburg, Aragon, Elsa Triolet ve daha nice yerli dostluklar kurar, birlikte çalışır. Avrupa'nın çeşitli sanat merkezlerinde, Amerika'da ve Türkiye'de sayısız sergi açar. Resim dizilerinin konularından bazılarını şöyle sıralayabiliriz: İşçiler, Emekçiler, Atom

olayı çok çapraşık ve zengin bir olaydır. Çok az gelişmiş hatta hiç gelişmemiş bir Afrika sanatı modern sanatı külbizim'i etkileyebilmiştir. Kültür sanatı ekonomik gelişmeye atbaşı yürümez her zaman. Bazen ayrılıklar gösterir. Ve zaten bu da dünyamızın zenginliğini ortaya çıkarır. Şunu demek istiyorum ki, bugünkü günde dünyadan habersiz çalışmak, yaratmak

çilekler yapmaktır. Ama bunu da iyi anlamak lazım. Belki de iyimserlik göstermek en kötü günlerde, o da bir savaş şekli olabilir. Fakat bugünkü günde herkes gibi Karadeniz cayını etkileyen bir olay yahut da Kanada'daki geysikleri etkileyen bir olay bizi duygusuz bırakmaz. Herkes gibi aranızda yaşıyorum, aynı şeyleri duyuyorum, duymam lazım. Yalnız çok dikkatli davranmak lazım, bazen cabucak sanatta yaşadığınız güncel bir olay gerçek boyutunu kazanmıyor. Bazen romanda olduğu gibi klasik büyük romanların hepsi 50 senelik bir arayla yazılmış olayları yansıtır. Mesela Tolstoy'un Savaş ve Barış'ı 50 yıl geriden, Balzac'ın bütün romanları, 50 yıl geriden giden olayları yansıtır. Yani sanatçıdan derhal bir tepki beklemek galiba yanlış. Daha doğrusu gösterse de belki tam olayın değerini veremiyor. Nitekim pek çok ressamın resminde bunu bulamayacağımız. Ama bu bir kusur değil. Belki en güzel atom konusundaki resmi 50 sene sonra bir ressam yapacaktır. Mesela İsa'nın carmıha getiriliş ressamları birkaç yüz yıl sonra meydana getirirler."

Yurtdışındaki genç şairden içerdeki genç şaire

Şair Nevzat Çelik'e açık mektup

Solgun yaprak dökümlerinde sarı eylül kokuyordu resmin Aynılığımız nice sonyazlar tüketti Nazlı gurbetler devşirdik alacasafasında ülkemiz Nerde tanışmıştık hangi umut ustasıyla bölüştük dışları Sırası değil mi mavi deniz çileklerinin Artık yer yok hiçbir sözcüğe Mayıs özlüleridir öpüp kokladığımız Hüzünler kurşunlanacak alanlarda Ve kucaklaşacağız Yurdumun ilkyazında

Gazete sayfalarında, kıyıda köşede kalmış küçük bir haber. Şair Nevzat Çelik Metris Cezai'nde kendisine gelen mektupların verilmesini ve dışıyla olan bağlarının kopanmasını protesto etmek için açılı grevine başladı, diye yazıyordu. Safak Türküsü'nü anımsadım birden. Kitaptaki resmini. Şiirleriyle gönderdiği mektuplarını okudum yeniden. Nasıl da tanıyordum seni. Aynı yaştaki olmanın ilgisiziydi belki bu. Ya da aynılığımızın üzerinden geçen yedi yıla karşı yüreklerimiz, bizimcimin aynı yolculuğu...

Zorlama belleğimi, hiç görmedik seninle. Benzer yazgılarla yoğrulduk o kadar. Aynı günlerde ayrıldık; yalnız ben gurbette çoğaltıyorum özlülerimi. Aynı özlülerle üreyiyorum şirlerimi. Karşıyaktan şir yazmanın zorluğunu bilirsin... Aradan günler geçti. Türkülerin kulaklarımda hiç dinmedi. Yirmi iki gün sonra bir haber geldi: Haklarını aldığın, açık grevini bıraktığını yazıyordun, yine küçük haber. İki mektubu ben yazmalıydım. Daha elim kalem almadan, Müebbet Türküsü kitabında şiirlerin çıkageldi. Nasil borçluymuş sana, tüm bu mektupların yanıtını vermeden nasıl rahat eder insan...

Yeniden birlikte olmak umuduyla, hoşçakal kardeşim.
1 Mayıs 1987
Mehmet Sevda

kıs...kıs...kıs...

WDR müzik şenliği

Mayıs ayının son haftasında WDR bir müzik şenliği düzenliyor. İlgili duyurular için program şöyle:
30.5.87, cumartesi
Saat: 15.00, Yer: Köln, Domplatz
Arkadaş folklor ekiplei, Baba Orient Rock, Talip Özkan, Burhan Ocak (Saz/Darbuka), İbrahim Tatlıses ve 14 kişilik saz ekibi
Saat: 20.00, yer: Köln Musikhochschule (Dagobertstr.), giriş

Pek çoğumuzun ilk kez Nazım Hikmet'in "Sen mutluğun resmini çizebilir misin Abidin?" dizilerinden tanıdığımız Abidin Dino ülkemizin sanat ve kültür yaşamında bir olay. Döpdolu yaşamı ve sanatı üzerine birşeyler yazabilmek ne yazık ki sayfamızın çapını aşır. Ama bu döpdolu yaşamdan kısa da olsa kesitler vermek istiyoruz.

23 Mart 1913 İstanbul doğumlu Abidin Dino. Resim sevgisi erken yaşlarda başlayan, ilk çizgiler ve yazılar 1931'de "Artist" dergisinde yer alıyor. İlk resimlediği kitaplar Nazım Hikmet'in "Sesini Kaybeden Şehir ve Bir Ölü Ev'i"nin kapakları. (1931-32) Karikatürcü ve gazeteci olarak dergilere yazan, çizen Dino'nun Babiali'yokuşuyla yaklaşımları başlıyor bu dönemde ve zamanın ünlü sanatçı ve aydınlarıyla

Ankara'ya gider. 1949'a d. Ankara'da kalan ressam Anadolu'dan ve insanlardan esinlenen iki sergi açar, bütün resimleri satılır. Bu dönemde Sabahattin Ali, Pertev Boratav, Ahmet Arif, Niyazi Berkes, Azra Erhat'la dostluklar kurar. 1949'da sıkıyönetim kalktığı için tekrar İstanbul'a geri döner ve Nazım Hikmet'in açık grevi sırasında özgürlüğüne kavuşması için yoğun çaba gösterir.

1951'den bu yana yurtdışında Dino. Ama hep Türkiye'ye gitmeyi istediğini söylüyor

Dino'nun sergide yer alan bir deseni

uluslararası arenada gelişen olayların sanatına etkisini de şöyle dile getirdi Dino: "Çağımızdaki sanatçı Mallraux'un deyimiyle 'düşsel bir müzeye sahip'. Düşsel müzeden maksadı şu ki, 20. yy.'da her sanatçı dünyanın dört bucağındaki sanat akımlarını yakından biliyor ve zaten onların bir parçası. Plastik sanatlardaki bilgimiz 18. veya 19. yy'daki sanatçıdan çok daha zengin. İletişim araçları, müzelerin çoğuğu, TV, sanat kitaplarının bolluğu bize Afrika'nın en uzak bir noktasındaki sanat olayını tanıtır, sevdiriyor. Bildiğiniz gibi mesela Kubizm'in doğuşu bile Afrika sanatlarının etkisinden kaldi. Bu da gösteriyor ki sanat

Ünlü ressamı Essen'de yaptığımız toplantısından görüşme fırsatı bulduk. Uzun yıllardır yurtdışında yaşayan ve uluslararası üne sahip çok az sayıda sanatçılarımızdan biri olarak sanatını ulusal faktörlerin nasıl etkilediğini sordukumuzda bizi Picasso ile ilgili bir anısını anlatarak yanıtladı.

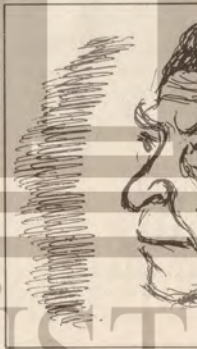
"Valerius'ta Picasso ile birlikte çalışırken haftada birkaç kere Chagal'da gelirdi. Seramik yapanların bir merakı vardır, fırından pışmış olarak çıkan seramikleri sabırsızlıkla beklerler. Çocuk doğumu gibi birşeydir. Fırına girdiği vakit başkadır, seramik çıktığı vakit başkadır. Renkler pışkerken oluşur. İşte fırını bekliyoruz, açıldı, parça parça seramikler çıktı. Picasso bakıp, 'Ne tuhaf şey' dedi. 'Bu seramik Türk seramiği, besbelli, bu seramik kendi seramiği için 'İspanyol, bu seramik Rus' dedi. Yani ulusallık öylesine bir birikimin ürünü ki, kültürel birikim, o nasıl olsa, istemeseniz de zaten var, kaçınılmaz bir şekilde."

Uluslararası arenada gelişen olayların sanatına etkisini de şöyle dile getirdi Dino: "Çağımızdaki sanatçı Mallraux'un deyimiyle 'düşsel bir müzeye sahip'. Düşsel müzeden maksadı şu ki, 20. yy.'da her sanatçı dünyanın dört bucağındaki sanat akımlarını yakından biliyor ve zaten onların bir parçası. Plastik sanatlardaki bilgimiz 18. veya 19. yy'daki sanatçıdan çok daha zengin. İletişim araçları, müzelerin çoğuğu, TV, sanat kitaplarının bolluğu bize Afrika'nın en uzak bir noktasındaki sanat olayını tanıtır, sevdiriyor. Bildiğiniz gibi mesela Kubizm'in doğuşu bile Afrika sanatlarının etkisinden kaldi. Bu da gösteriyor ki sanat

gösterir. Ve zaten bu da dünyamızın zenginliğini ortaya çıkar. Şunu demek istiyorum ki, bugünkü günde dünyadan habersiz çalışmak, yaratmak mümkün değil zaten."

Abidin Dino'nun son dönem çalışmalarında atom, nükleer tehlike, radyasyon temaları ağırlıkta. Niçin bu temaya ağırlık verdiğini de şöyle anlatıyor:

"Galiba sanatçının kaderi, hepimizin paylaştığı bir kader. Dünyanın büyük olayları hepimizin hayat memat sorununu etkileyen olaylar, sanatçı da ister istemez etkiliyor. Yalnız bu etki otomatik bir etki değildir. Mesela Picasso İspanya savaşını ünlü Guernica resmiyle candan bir şekilde anlatmıştı da, 2. Dünya Savaşı boyunca Fransa'da yaşadığı halde çok güzel deniz kızları, balıklar,

Nazım Hikmet'in çizgisinden Abidin Dino

konusundaki resmi öne sürer. Sonra bir ressam yapacaktır. Mesela İsa'nın carmıha geriiliş ressamları birkaç yüz yıl sonra meydana getirdiler."

9 Mayıs günü serginin açılışına gerek Türkçeyi gerekse Almanca'nın ilgili çok fazla, resimlerin sergilediği salonlar tıklım tıklım doluydu ve katalogu mzaletmek isteyenler sanatçının önünde uzun kuyruklar oluştu. Her imza isteyene özen le desenler çizerek karşılık verdi Abidin Dino.

Son olarak açılıştaki kulak misafiri olduğumuz bir konuşmayı vererek noktatalayım. 7 yıldır Federal Almanya'da yaşadığını ve böylece sanat olaylarının hemen tümünü izlediğini söyleyen bir Türkçeyi: "Bugüne dek böyle şey görmedim, ilgi çok fazla, sanatçılar imza vermek için beklerler çoğu zaman, şimdi sanatçının önünde bitmek tükenmek bilmeyen kuyruklar var, büyük bir olay bu" diyor. O sırada bir hanım dan aldığı yanıt da şöyleydi:

"Abidin Dino olayı bu, böylesi ne çok seyrek rastlamıyor!"

Evet, Fakir Baykurt'un deyimiyle Dino'nun eserlerinden azın da azından oluşan bu sergiye gelişmelerini tüm okurumuzla tavsiye ediyoruz. Bir kez daha hatırlatalım, Essen Volkshochschule'deki sergi 16 Haziran'a dek sürüyor.

30.5.87, cumartesi
15.00, Yer: Köln, Domplatz
Arkadas folklor ekibi, Baba Orient Rock, Talip Özkan, Burhan Ocal (Saz/Darbuka), İbrahim Tatlıses ve 14 kişilik saz ekibi.
20.00, yer: Köln Musikhochschule (Dagobertstr.), giriş serbest, Süleyman Erguner, Necdet Yaşar, İlhan Özgen, makam müziği (Ney, Tambur, Kemane). Tayfun'un bestesi olan Ararat eşanesi. Aralanda Okay Temiz'in de yer aldığı 8 caz sanatçısı
31.5.87 Pazır.

31.5.87, 11.00, yer: Gürzenich salonu, giriş serbest. Nedim Hazar, Geo Schaller (Morgenland), Orhan Temur saz ekibi.

18.00, Köln Philharmonie (Giriş 12,- veya 16,- DM) Mikis Theodorakis, Zülfü Livaneli.

(Theodorakis-Livaneli konseri için ayırmış kontenjandan ücretsiz davetیه elde etmek mümkün. Bunun için bir zarfın üstüne adresinizi yazıp, içine kaç adet davetیه istediğinizi bildiren notu koyup üzerine 80 Pf'lık pul yapıştırınız. Daha sonra bu zarfı başka bir zarfın içine koyup üzerine "WDR Köln, Türkische Redaktion, 5000 Köln1" yazarak postalayınız. Bu durumda en fazla 4 ücretsiz davetیه alma olanağı var, elbette kontenjanın elverdiği ölçüde)

Mehmet Uyanık'ın resim sergisi

Hamm şehri kültür daresi tarafından Federal Almanya'da yaşayan ressamlarımızdan Mehmet Uyanık'ın resimlerinden ve tahta baskılarından oluşan bir sergi açıldı. 31 Mayıs'a dek süreceği sergi sırasında 18-22 Mayıs tarihleri arasında Anadolu seramik fırınıyla alternatif seramik çalışması yapılacak eylem sırasında fırın sanatçı tarafından kurulacak.

Sergi ve eylem adresi şöyle:

Maximilianpark Halle 3
Grenzweg 76, 4700 Hamm 1

Sabri Uysal'ın konseri

Özan Sabri Uysal'ın 23 Mayıs 1987 cumartesi günü Duisburg Halk Yürsek Okulu'nda (Volkshochschule) bir konseri var. Saat 19.30'da başlayacak olan konserde Sabri Uysal saz eşliğinde söyleyecek.

DEDİLER Kİ...

"Bana kim yöneliyorsa taya çarpar, kafasını dağıtır." Başbakan Turgut Özal

"Benim milletimin yüzde 89'u müslüman, kolaklık kumpaslarından pek hoşlanmıyor." TV Dairesi Başkanı Mehmet Turan Akköprülü

"Şeriat o kadar geniş bir şeydir, o kadar geniş bir meczurdu ki, onu anlamaya bir insanın ömrü kifayyetmez." Milletvekili Çalışma Partisi Genel Başkanı Abdülkerim Doğru

"Kravat belimde, Küran elimde." ANAP milletvekili Engin Cansözgü

"Osmanlı daha lakı." Sıddi Arabistan'da yaşayan eski MSP milletvekili ve başbakanın kardeşi korkut Özal

"Sağlık hizmetlerinde ABD'den ilen oldüğümüz şeyler var." Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mustafa Kalemli

"Patriot olmaya belki adındaki anlamı yüzünden istemiyorum." Banka genel müdürü İbrahim Betil

"Muhteşem bir subay"

ABD Savunma Bakanı Yardımcısı Richard Perle, "Karanlıklar Prensi" olarak anılır. Beyaz Saray'daki "sahinlerin" en şahinidir. Nisan ayı sonunda yine Türkiye'de boy gösterdi Perle. ABD askerî yardımının azaltılması üzerine sorulan bir soruya "eğer sorunlar Başkan Reagan ve Cumhurbaşkanı Eren'e kalsa hemen çözüldü. Veya general Torumtay ne bana kalsa yine hemen çözüldü. Çünkü Torumtay muhteşem bir subaydır".

Ne "muhteşem" subaylarımız varmış da, habermiz yokmuş dedik kendi kendimize. Fakat biraz arşivi karıştırınca Torumtay'ın "muhteşemliği" cı-kıverdi karşımıza. Neden "muhteşemdi" Torumtay?

— ABD ile SİA görüşmelerine genelkurmay adına katılmıştı.

— SİA'nın ABD için en uygun koşullarda üstelik "yardımların" azaltılması pahasına imzalamasını sağlamıştı.

— Türk Silahlı Kuvvetlerinde 12 Eylül'den sonra Necdet Öztürün, Necdet Üroğ ve Nejat Tümer

den sonra "üstün hizmetlerinden dolayı" Amerikan madalyasına layık görülün 4 generalden biriydi.

— 1978 yılında hazırlığına başlanan "Bayrak" adlı 12 Eylül darbe planının hazırlanmasında önemli bir rol oynamıştı.

— 12 Eylül öncesinde "darbe ortamının oluşturulması"nda 1 Mayıs 1977'de dahil birçok katliam düzenleyen CIA kontrolündeki Kontr-gerilla'nın bağlı olduğu Genelkurmay 2. başkanlığına üç yıl (85-84/ 85-86/ 86-87) "başarıyla" yürütmüştü.

— 1987 yılında emekliliği gelmiş olmasına rağmen "uzun vadeli bazı konularla ilgili yeni görev verildiği" ve 2 yıl daha KKK olarak kalması "uygun görülüyordu".

Boyle bir subayın "muhteşem" olması için, Amerikan madalyası var, SİA başarısı var. Kontr-gerilla hizmeti var, darbe hizmeti var ve önde 2 yıl daha "uzun vadeli görevi" var.

Nasıl "muhteşem" olmasın ki?

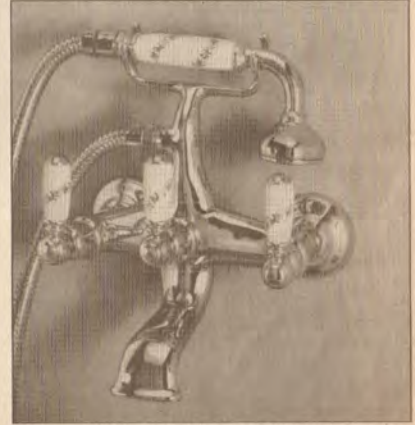
Yol ortasında bayılan kadının günlerdir aç olduğu anlaşıldı

DYP'nin açlık araştırması
Türkiye'de her 5 kişiden biri aç yaşıyor!

Çelişkiler ülkesi Türkiye

Türkiye'de yayınlanan Ev ve Ofis dergisinde banyo ve mutfak dekorasyonu için İtalya'dan ithal edilen aksesuarlara yer verilmiş. Bunlara göz gezdirirken gözü müz bir musluğu takılıp kaldı. Niye mi? Çünkü "porse-len volanlı 22 ayar altın kaplama klasik armatür" diye tarif edilen bu musluğun fiyatı 513.800 TL.

Ote yandan DYP İzmir İl Başkanlığı tarafından hazırlanan ibret verici bir rapor yayınlandı gazetelerde. Bu rapora göre Türkiye'de her 5 kişiden biri aç yaşıyor. Raporda 10 milyon insanın

Sultan Doğan adındaki genç kadın konsuları tarafından sokakta baygın vaziyette bulundu. Hastaneye kaldırılan genç kadının açlık komasına girdiği, bu nedenle bayıldığı doktorlar tarafından söylenmiş. Sultan Doğan isiz kocasının evi terk etmesinden, günlük süren is arama çabalarından bosa çıkmasından sonra en son parasını birkaç gün önce bir kumcu verdiğini ve

duğunu söylemiş. Aç olduğunu komşularına da söylemeyi gururuna yedirmeyen Sultan Doğan "ben di, lenci değilim" diyor.

Çelişkiler ülkesidir Türkiye. Bir yandan sabah kalkıp elini yüzünü yıkamak için altın musluğu çevirenler, böylece güneşli altının sırcaklığıyla ıstarak başlayan insanlarını, diğer yanda ise sokak ortasında açlıktan düşüp bayılanları yaşıyor

anlamı yarından itibaren o-
rum." Banka genel müdürü
İbrahim Bevil

"Burada bu yapılmadı, Tür-
kiye yarıştı. Bu sonuç tam
AET'ye girmeye hazırlanmış-
mız bir sırada Türkiye'ye Av-
rupa'dan dışlamayı amaçla-
yan bir sonuçtur ve bilimsel bir
şekilde bize puan verilmek isten-
memiştir." Eurovision'da
"0" puan alarak sonuncu olan
yarkıcı Seyyal Taner

"Yüzünüz her akşam soda ile
yakıyor" Güzellik uzmanı ve
yarkıcı Sibel Egemen

"Artık dest-i kâim işyeycek
durumunuz kalmadı ve böy-
lece garçelerle de iş kalmadı."
İşyiler Bakanı Vahit Halaf-
oğlu

"Oruç oruç pazarlık olmaz,
Ramazanda çekimemi yararı
yok. Oruç bittin, hazine ayın-
da Asgari Ücret Komisyonu'
nu toplamıya çağırınız." Çalı-
ma ve Sosyal Güvenlik Baka-
mı Mükerrrem Taşoğlu

Resmi bir ziyaret!

Milli Güvenlik Konseyi
yeni adıyla Cumhurbaşkan-
lığı Konseyi üyeleri Nuret-
tin Ersin, Tahsin Şahinkaya,
Nejat Tümer ve Sedat
Çelasun'un beraberlerinde
esleri de olduğu halde Gü-
ney Kore'deki Devlet Da-
nışma Konseyi'nin davetlisi
olarak resmi bir ziyaret ne-
diyle 22 Nisan günü Gü-
ney Kore'ye hareket ettiler.
Ama her nedense konsey
üyeleri ve esleri doğrudan
Güney Kore'ye gitmeyip İn-
giltere'de uçaktan indiler.
Sonra büyük bir gizlilik
içinde üç gece Londra'da
konakladılar. Londra'nın
ülül, lüks otellerinden
Dorchester'de kalan gene-
raller ve esleri üç gün bo-
yunca bir güzel Londra'yı
gezdiler, alış verişler yaptılar.

Bu arada Londra Bü-
yükelçisi Rahmi Gümrük-
çuoğlu da serferlerine bir ak-
şam yemeği verdi. 25 Nisan
da Londra'dan ayrılan dört-
lü her nedense yine Güney
Kore'ye gidememişler. Her-
halde uçak yolunu şaşır-
mış olmalı ki, bu kez de Tokyo'
ya inmişler. Tokyo'da bir iki
gün geçen generaller en ni-
hayet Türkiye'den yola çık-
tıktan sonra Güney Kore'ye
vasıl olmuşlar. Bu çok res-
mi ziyaret sırasında da, Türk
Şehitliğinin yanı sıra tarihi
ve turistik yerleri dolamışlar
ve turistlerin benzeri bir
yapısı olan Güney Kore
Devlet Danışma Konseyi'nin
üyeleriyle de biraz soh-
bet etmişler.

Güney Kore'den ayrılan

generallerimiz her nedense
yine Türkiye'ye dönmediler.
Şöyle Hong-Kong ve
Singapur'a da bir uzanıp
ondan sonra Türkiye'ye va-
sıl olacaktılar. Sonuçta kon-
sey üyelerinin ve eslerinin
6 günlük devlet kasasından
ödenen resmi ziyaretleri 17
güne uzayıvermiş.

Ne dersiniz? Acaba şaş-
kın pilot mu rotayı şaşırdı
da, generallerimizi böyle
yanlışlıkla dünyayı dolardır-
dı? Yoksa generaller Ame-
rika'da ameliyat olup, sure-
kasını da oralarda devlet
kasasından besleyip, saltanat
yatan Özal'a mı özendiler?

Bizim omuzu kalabalıklara
resmi ziyaretlerine akıl
sır erdirmek zor!

zırlanları ibret verici bir rap-
por yayımlandı gazetelerde.
Bu rapora göre Türkiye'de
her 5 kişiden biri aç yaşıyor.
Raporda 10 milyon insanın
gizli açlık çektiği belirtilir-
ken, cumhuriyet tarihinde
ilk kez hastane kayıtlarına
açlıktan ölümler kaydedil-
diği de açıklanıyor.

Daha geçen hafta İzmir'te

Türk kaşığı ile!

Avrupa Şarkı Yarış-
ması (Eurovision) Bel-
çika'nın başkenti Brük-
sel'de yapıldı. Yarışma-
ya Melodi isimli parçayla
katılan Seyyal Taner
hiç "beklenmedik" bir
şekilde tek puan dahi
alamadan ekonomik,
politik ve anti biotik he-
zimetle uğradı ve sonun-
cu oldu.

Yarışmanın arkasın-
dan Brüksel'den naklen
Köln Radyosuna beyanat
veren Taner şöyle
dedi: "Efendim olay po-
littiktir. Puan alamayı-
şımızın nedeni Türkiye'
nin Ortak Pazarla üyelik
başvurusudur".

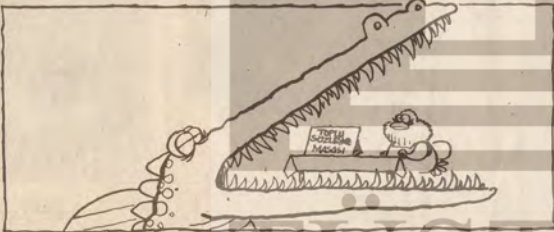
Gördünüz mü suçlu-
yu? Bu "mantıklan" ha-
reketle çıkan sonuç su-
dur: Türkiye Ortak Pa-
zara'ya başvurmasaydı,
herhalde birinci falan
olurdu. 50'li yılların or-
tasından beri yapılan
yarışmalarda hiç puan
alamamak bildiğimiz
kadarıyla bugüne kadar
hiç bir ülkeye nasip ol-
mamıştır. Bu yeni bir re-
kordur.

Sonra neden üzülü-
yorsunuz ki? Yarışmayı ka-
zanan, bize "balerin"
diye yutturulmaya çalış-
ılan dansöz kızımız
Burçin Orhon'un arka-
daşı ve 7 yıl Türkiye'de
yaşayan "enistemiz"
Johnny Logan değil mi?

boylerce güne elini altınını sı-
cağıyla ısıtarak başlayan
insanların, diğer yanda ise
sokak ortasında açlıktan
düşüp bayılanların yaşadığı
bir Türkiye...

Federal Almanya Çalışma Bakanı
karnavalist Norbert Blüm

TÜSTAV